

Bratislava 26. november 2021

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie, ako ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán podľa 54 ods. 2 písm. d) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vydáva na základe výsledkov procesu posudzovania vykonaného podľa jednotlivých ustanovení zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v súlade s § 17 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

STANOVISKO
číslo: 7208/2021-6.6/ac

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

1. Názov

Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky

2. Identifikačné číslo

50349287

3. Adresa sídla

Štefánikova 15, 811 05 Bratislava, Slovenská republika

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

Mgr. Tomáš Swiatlovski, PhD.
poverený vykonávaním funkcie riaditeľa Odboru riadenia a implementácie programov cezhraničnej spolupráce
Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky
Štefánikova 15, 811 05 Bratislava, Slovenská republika
tel.: +421 2 583 17 182
e-mail: tomas.swiatlovski@mirri.gov.sk

Mgr. Peter Balun
Programový manažér
Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky
Štefánikova 15, 811 05 Bratislava, Slovenská republika
tel.: +421 2 583 17 349
e-mail: peter.balun@mirri.gov.sk

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

1. Názov

Program cezhraničnej spolupráce Interreg 2021-2027 Poľsko – Slovensko

2. Charakter

Strategický dokument „Program cezhraničnej spolupráce Interreg 2021-2027“ predstavuje strednodobý strategický dokument spolufinancovaný Európskou úniou, ktorý má pravdepodobný významný vplyv na životné prostredie a vytvára rámec na schválenie niektorej z navrhovaných činností uvedených v prílohe č. 8 zákona 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v jeho aktuálnom znení.

3. Hlavné ciele

Strategický dokument „Program cezhraničnej spolupráce Interreg 2021-2027 Poľsko – Slovensko“ (ďalej aj „Interreg“, „Program“ alebo „strategický dokument“) je jedným z programov Európskej územnej spolupráce (EÚS), ktorý bude realizovaný v rokoch 2021-2027, ktorého hlavným cieľom je upevnenie poľsko-slovenskej spolupráce založenej na partnerstve a nasmerovanej na vyvážený rozvoj prihraničnej oblasti. Tento cieľ sa bude realizovať v štyroch kľúčových tematických oblastiach:

- príroda,
- cestná doprava,
- kultúrne dedičstvo a cestovný ruch a
- všeobecne chápaná cezhraničná spolupráca.

Významnou súčasťou Programu je podpora aktivít smerujúcich k dosiahnutiu cieľov environmentálnej politiky v oboch krajinách a k riešeniu existujúcich problémov v tejto oblasti vrátane dosiahnutia klimateckej neutrality v roku 2050.

4. Stručný opis obsahu strategického dokumentu

Na území Slovenskej republiky sú realizáciou strategického dokumentu dotknuté územia pozdĺž slovensko-poľskej hranice zahŕňajúce okresy Prešovského a Žilinského samosprávneho kraja a okres Spišská Nová Ves v Košickom samosprávnom kraji. Na území Poľskej republiky ide o územia v sliezskom vojvodstve: bielsky podregión a okres Pszczyna z tyského podregiónu; v malopoľskom vojvodstve: podregióny osvienčimský, Nowý Sącz, Nowý Targ a okres Myślenice z krakovského podregiónu; v podkarpatskom vojvodstve: podregión Krosno, Przemyśl, mesto Rzeszów a okres Rzeszów z rzeszowského podregiónu.

Dotknuté územia implementáciou posudzovaného strategického dokumentu sú znázornené v správe o hodnotení uvedenom prehľadnom mapovom podklade.

Programu cezhraničnej spolupráce Interreg 2021-2027 Poľsko – Slovensko predstavuje strednodobý strategický dokument určujúci základné rámce a prioritné oblasti pre podporu cezhraničných aktivít medzi Slovenskom a Poľskom v programovom období 2021-2027. Materiál zostal vytvorený na základe sociálno-hospodárskej analýzy oprávneného územia programu. Následne na základe analýzy slabých a silných stránok, príležitostí a ohrození jeho rozvoja, pripravila poľsko – slovenská pracovná skupina návrh programu, v ktorom zohľadnila aj skúsenosti z realizácie programu v rokoch 2007-2013 a 2014-2020.

Strategický dokument má nasledujúci obsah:

1. Stratégia programu: hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie
 - 1.1. Programová oblasť
 - 1.2. Zhrnutie hlavných výziev, pričom sa zohľadnia hospodárske, sociálne a územné rozdiely, spoločné investičné potreby a komplementarita s ďalšími formami podpory, poznatky získané z predošlých skúseností a makroregionálne stratégie a stratégie pre morské oblasti, kde je programová oblasť úplne alebo čiastočne pokrytá jednou alebo viacerými stratégiami
 - 1.3. Zdôvodnenie výberu cieľov politiky a špecifických cieľov programu Interreg, zodpovedajúcich priorit, špecifických cieľov a foriem podpory, ktorými sa v relevantných prípadoch riešia chýbajúce spojenia v cezhraničnej infraštruktúre
2. Priority - Opis vybraných cieľov politiky a špecifického cieľa Interreg
 - 2.2. Priorita 1: K prírode ohľaduplné a bezpečné pohraničie
 - 2.3. Priorita 2: Prepojenejšie pohraničie
 - 2.4. Priorita 3: Tvorivé a turisticky atraktívnejšie pohraničie
 - 2.5. Priorita 4: Spolupráca medzi inštitúciami a obyvateľmi pohraničia
3. Finančný plán
4. Akcie uskutočnené na zapojenie príslušných programových partnerov do prípravy programu Interreg a úloha týchto partnerov pri implementácii, monitorovaní a hodnotení
5. Prístup k informovaniu o programe Interreg a jeho zviditeľneniu vrátane plánovaného rozpočtu
6. Vykonávacie ustanovenia
 - 6.1. Orgány zodpovedné za programy
 - 6.2. Postup na vytvorenie spoločného sekretariátu
 - 6.3. Rozdelenie záväzkov medzi zúčastnené členské štáty a prípadne tretie krajiny a ZKÚ v prípade finančných opráv požadovaných riadiacim orgánom alebo Komisiou
7. Použitie jednotkových nákladov, paušálnych súm, paušálnych sadzieb a financovania, ktoré nesúvisí s nákladmi
8. Dodatky

Strategický dokument vytvára rámec pre realizáciu aktivít naplňajúcich tieto ciele politiky a ciele Programu Interreg, podrobne špecifikované v príslušných nariadeniach EÚ a to najmä:

Cieľ 2 politiky:

Prechod z ekologickejšieho, nízkouhlíkového hospodárstva na hospodárstvo s nulovou bilanciou uhlíka a odolnú Európu vďaka presadzovaniu čistej a spravodlivej energetickej transformácie, zelených a modrých investícií, obehového hospodárstva, zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu, predchádzania rizikám a ich riadenia a udržateľnej mestskej mobility.

Cieľ/špecifické ciele:

Podpora adaptácie na zmenu klímy a prevencie rizika katastrof a odolnosti s prihliadnutím na ekosystémové prístupy

Aktivita:

1. zmierňovanie negatívnych následkov zmeny klímy v cezhraničnom meradle vrátane živelných pohrôm,
2. zlepšenie spolupráce v oblasti krízového riadenia vrátane výmeny skúseností / spoločných školení záchranných zložiek,
3. analýzy, stratégie, programy zamerané na vypracovanie akčných plánov a pilotné riešenia, ktorých cieľom je predchádzať negatívnym následkom zmeny klímy v cezhraničnom meradle, najmä v podobe živelných pohrôm,
4. vzdelávacie aktivity v oblasti adaptačných a mitigačných opatrení voči zmene klímy, ktoré sú realizované iba ako doplnkové aktivity pre prvé tri typy aktivít.

Cieľ/špecifické ciele:

Posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach, a zníženie všetkých foriem znečistenia.

Aktivita:

1. ochrana a zlepšenie stavu území vzácnych z prírodného hľadiska,
2. predchádzanie šíreniu a výskytu inváznych druhov,
3. analýzy, stratégie, pilotné riešenia v rámci spracovania akčných plánov v prospech ochrany a zachovania cezhraničných ekologických koridorov,
4. vzdelávacie aktivity zamerané na zvýšenie verejného povedomia o biodiverzite (len ako doplnenie prvých troch typov aktivít).

Cieľ 3 politiky:

Prepojenejšia Európa vďaka posilneniu mobility.

Cieľ/špecifické ciele:

Rozvoj a posilňovanie udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy vrátane zlepšeného prístupu k TEN-T a cezhraničnej mobility.

Aktivita:

1. zlepšenie dostupnosti a kvality cestnej infraštruktúry cezhraničného charakteru,
2. zlepšenie technického stavu cestnej infraštruktúry vedúcej k atraktivitám cestovného ruchu s cezhraničným významom.

Cieľ 4 politiky:

Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa vykonávajúca Európsky pilier sociálnych práv.

Cieľ/špecifické ciele:

Posilnenie úlohy kultúry a udržateľného cestovného ruchu v oblasti hospodárskeho rozvoja, sociálneho začlenenia a sociálnej inovácie.

Aktivity:

1. podpora rozvoja cezhraničných konkurencieschopných / inovatívnych / integrovaných produktov / služieb / ponúk cestovného ruchu, s cieľom zvýšiť úlohu kultúry a cestovného ruchu v hospodárskom rozvoji a sociálnom začlenení,
2. zachovanie, sprístupnenie a propagácia hmotného a nehmotného kultúrneho a prírodného dedičstva s cezhraničným významom,
3. tvorba systémov informácie a propagácie cestovného ruchu, ktoré popularizujú PO ako atraktívnu destináciu cestovného ruchu.

Špecifický cieľ Interreg: Lepšia správa spolupráce.

Cieľ/špecifické ciele:

Posilňovanie inštitucionálnej kapacity orgánov verejnej moci, najmä tých, ktoré sú oprávnené riadiť osobitné územie, ako aj zainteresovaných strán.

Aktivity:

1. budovanie inštitucionálnych kapacít orgánov verejnej správy,
2. posilňovanie spolupráce a kapacít inštitúcií pôsobiacich v oblasti sociálnej a ekonomickej aktivizácie vrátane tvorby a implementácie aktivačných služieb a programov,
3. cezhraničné analýzy, stratégie a akčné plány.

Cieľ/špecifické ciele:

Budovanie vzájomnej dôvery, najmä propagáciou akcií typu „ľudia ľuďom“.

Aktivity:

1. podpora spolupráce pre budovanie cezhraničných partnerstiev,
2. podpora miestnych cezhraničných iniciatív vyvíjaných pre zlepšenie kvality života v pohraničí,
3. posilňovanie cezhraničnej integrácie a budovanie spoločnej identity obyvateľov pohraničia,
4. posilňovanie mechanizmov spolupráce a vzájomného spoznávania sa a porozumenia s cieľom stimulovať a rozvíjať hospodárske väzby v PO,
5. výmena dobrej praxe, propagácia spolupráce zameranej na spoločné riešenia v oblasti životného prostredia a nízkouhlíkového hospodárstva,
6. zvyšovanie povedomia a propagácia proekologického správania obyvateľov pohraničia.

5. Vzťah k iným strategickým dokumentom

Vzťah k iným strategickým dokumentom bol predmetom Analýzy kohézie cieľov programového projektu so zámermi uvedenými v strategických dokumentoch na globálnej úrovni, EU, ako aj Poľska a Slovenska, ktorej výsledky boli spracované v prílohe Správy o

hodnotení. V nej bolo hodnotených vo vzťahu k 5 definovaným programovým cieľom Strategického dokumentu 29 dokumentov medzinárodných, predovšetkým programových a strategických dokumentov EU, 17 dokumentov Poľskej republiky a 37 dokumentov Slovenskej Republiky. Vo všetkých prípadoch bol konštatovaná relevancia a pozitívna súvislosť s aspoň jedným z cieľov navrhovanej stratégie obsiahnutej v posudzovanom strategickom dokumente s analyzovanými dokumentmi. V žiadnom prípade nebol konštatovaný nesúlad resp. protiklad.

III. OPIS PRIEBEHU PRÍPRAVY A POSUDZOVANIA

V zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o posudzovaní“) je Interreg strategickým dokumentom s celoštátnym dosahom. Postup posudzovania strategických dokumentov upravuje druhá časť zákona o posudzovaní. Zákon o posudzovaní zohľadňuje požiadavky Smernice 2001/42/ES Európskeho parlamentu a Rady z 27. júna 2001 o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie (ďalej len „smernica SEA“).

Cieľom procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu (ďalej len „SEA“) bolo zahrnúť výsledky posudzovania dopadov strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie ľudí do schvaľovacieho procesu na úrovni štátu, so zohľadnením stanovísk dotknutých orgánov a verejnosti.

Predmetom posudzovania je strategický dokument, ktorý predstavuje strednodobý strategický dokument spolufinancovaný Európskou úniou, ktorý má pravdepodobný významný vplyv na životné prostredie a vytvára rámec na schválenie niektorej z navrhovaných činností uvedených v prílohe č. 8 zákona o posudzovaní.

Podľa § 4 ods. 1 zákona o posudzovaní je tento strategický dokument predmetom posudzovania podľa zákona o posudzovaní. Proces SEA bol riešený v zmysle § 17 zákona o posudzovaní, na ktorý sa primerane vzťahujú ustanovenia § 5 až 16 zákona o posudzovaní. Na základe dohody medzi Ministerstvom fondov a regionálnej politiky Poľskej republiky, Generálnym riaditeľstvom pre ochranu životného prostredia v Poľsku, Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky a Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky, strategické posudzovanie vplyvov tohto strategického dokumentu na životné prostredie sa realizuje paralelne obidvomi krajinami v súlade s legislatívou Poľska a Slovenska. Súčasťou procesu strategického environmentálneho hodnotenia je jeden dokument správa o hodnotení strategického dokumentu, pripravený v súlade s ustanoveniami poľského práva a rozšírený o obsah vyžadovaný slovenskou legislatívou. V oboch štátoch sa realizoval komplexný postup účasti verejnosti v zmysle príslušných národných predpisov.

1. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

- 1) Proces SEA strategického dokumentu bol zahájený zverejnením oznámenia o strategickom dokumente na webovom sídle Ministerstva životného prostredia slovenskej republiky a na webovom sídle obstarávateľa, ktorým je Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (ďalej len „obstarávateľ“) dňa 12. 03. 2021. V rovnaký deň bola informácia zverejnená aj v tlači.
- 2) Následne Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie (ďalej len „MŽP SR“) v spolupráci s obstarávateľom, pripravilo návrh rozsahu hodnotenia

strategického dokumentu, ktorý bol v súlade s § 8 ods. 1 a s ohľadom na § 65g zákona o posudzovaní prerokovaný s dotknutými orgánmi písomnou formou.

3) Rezortný orgán, ktorým je obstarávateľ v spolupráci s MŽP SR určil podľa § 17 ods. 5 zákona o posudzovaní rozsah hodnotenia strategického dokumentu č. 024708/2021, 007003/2021/oRPCS zo dňa 20. 04. 2021.

4) Rozsah hodnotenia strategického dokumentu určil obstarávateľ v spolupráci s MŽP SR ako príslušným orgánom a zverejnil dňa 19. 05. 2021 na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky. K zverejnenému rozsahu hodnotenia strategického dokumentu bolo možné vyjadriť sa podľa zákona o posudzovaní do 10 dní od zverejnenia.

5) Správa o hodnotení strategického dokumentu bola vypracovaná spoločnosťou Atmoterm s.a. (za poľskú stranu) a spoločnosťou Enviconsult, spol. s r.o. (za slovenskú stranu) v júli 2021.

6) MŽP SR zverejnilo dňa 30. 07. 2021 na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky a obstarávateľ na svojom webovom sídle oznámenie o predložení správy o hodnotení strategického dokumentu s možnosťou podávať pripomienky a zúčastniť sa verejného prerokovania správy o hodnotení strategického dokumentu. Správa o hodnotení strategického dokumentu spolu s Návrhom strategického dokumentu bola na webovom sídle MŽP SR zverejnená s požiadavkou na predloženie stanovísk do 21 dní od jej zverejnenia.

7) Verejné prerokovanie správy o hodnotení strategického dokumentu sa v súlade s § 17 ods. 10 a podľa § 11 ods. 4 zákona o posudzovaní uskutočnilo dňa 12. 08. 2021 v budove Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a investícií Slovenskej republiky, Račianska 153/A, 831 03 Bratislava, v zasadacej miestnosti v čase o 13.00 hod.

8) Následne MŽP SR určilo podľa zákona o posudzovaní za spracovateľa odborného posudku strategického dokumentu listom č.7208/2021-6.6/ac 46264/2021 zo dňa 25. 08. 2021, Prof. Ing. Arch. Maroša Finku, PhD., zapísaného v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov činností na životné prostredie na Ministerstve životného prostredia Slovenskej republiky pod č. 21/95-OPV.

9) Úplný odborný posudok strategického dokumentu bol doručený na MŽP SR dňa 03. 11. 2021.

2. Orgán kompetentný na jeho prijatie

Vláda Slovenskej Republiky
Vláda Poľskej Republiky

3. Druh prijatia, rozhodnutia

Schválenie Vládou Slovenskej Republiky
Schválenie Vládou Poľskej republiky

4. Vypracovanie správy o hodnotení strategického dokumentu

Správu o hodnotení strategického dokumentu (ďalej len „správa o hodnotení“) vypracovala podľa prílohy č. 4 zákona o posudzovaní spoločnosť Atmoterm s.a. a spoločnosť Enviconsult, spol. s r.o. v júli 2021. Správa o hodnotení primerane obsahuje všetky potrebné kapitoly v zmysle zákona o posudzovaní.

5. Posúdenie správy o hodnotení strategického dokumentu

Podľa § 13 ods. 4 a v súlade s § 17 ods. 11 zákona o posudzovaní MŽP SR určilo listom č. 7208/2021-6.6/ac 46264/2021 zo dňa 25. 08. 2021, za spracovateľa odborného posudku Prof. Ing. Arch. Maroša Finku, PhD, Obchodná 68, 811 06 Bratislava zapísaného v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov činností na životné prostredie na Ministerstve životného prostredia Slovenskej republiky pod č. 21/95-OPV (ďalej len „spracovateľ odborného posudku“).

Obstarávateľ v súlade s postupom podľa § 13 ods. 5 zákona o posudzovaní a na základe konzultácií zabezpečil vypracovanie odborného posudku u odborne spôsobilej osoby určenej MŽP SR.

Súčasťou odborného posudku podľa § 13 ods. 9 a § 14 zákona o posudzovaní bol aj návrh stanoviska.

Spracovateľ odborného posudku vypracoval odborný posudok a návrh stanoviska na základe predloženej správy o hodnotení, vlastných poznatkov, konzultácií s obstarávateľom a spracovateľom strategického dokumentu, záznamu z verejného prerokovania strategického dokumentu, doručených písomných stanovísk od jednotlivých zainteresovaných subjektov procesu SEA.

V odbornom posudku bola vyhodnotená úplnosť správy o hodnotení, stanoviská podľa § 12 zákona o posudzovaní, úplnosť zistenia kladných a záporných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie vrátane ich vzájomného pôsobenia, použité metódy hodnotenia, úplnosť vstupných informácií, varianty riešenia strategického dokumentu a návrh opatrení a podmienok na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov strategického dokumentu.

Spracovateľ odborného posudku v záveroch konštatoval nasledovné:

Na základe preštudovania určeného rozsahu hodnotenia, správy o hodnotení, došlých stanovísk a vlastných zistení spracovateľa odborného posudku je možné konštatovať, že správa o hodnotení je po formálnej a obsahovej úplná, neobsahuje podstatné nedostatky, nesprávne, či neaktuálne údaje a informácie. Správa o hodnotení hodnotí dva varianty realizácie – nulový variant a variant realizácie Programu predloženého obstarávateľom, čím napĺňa požiadavky zákona o posudzovaní, ako aj požiadavky určené obstarávateľom v spolupráci s MŽP SR v rozsahu hodnotenia.

Správa o hodnotení pri hodnotení variantov nepreukazuje také vplyvy na životné prostredie a zdravie, ktorých eliminácia, minimalizácia a kompenzácia by vyžadovala spracovanie ďalšej alternatívy, hoci je možné súhlasiť s názorom, že pre komplexné posudzovanie vplyvov strategického dokumentu by bol potrebný zoznam implementačných aktivít. Naplnenie tejto požiadavky však nie je možné vzhľadom na charakter dokumentu a navrhované procesy jeho implementácie.

Správa o hodnotení, opierajúc sa o príslušné dokumenty obsahujúce výstupy z detailných analýz, v dostatočnej miere preukazuje očakávané a očakávateľné efekty realizácie aktivít implementujúcich stratégiu obsiahnutú v strategickom dokumente. Tieto sú podčiarknuté tabuľkovým spracovaním porovnania nulového variantu s predloženým navrhovaným variantom, ktoré jasne ukazujú na prínosy realizácie navrhovanej stratégie v oblasti životného prostredia a zdravia obyvateľov.

Správa o hodnotení definuje a reaguje na potenciálne očakávateľné negatívne vplyvy realizácie (kapitola 6 a 7. správy o hodnotení) ako aj pravdepodobne významné cezhraničné

environmentálne vplyvy (kapitola 6.6. správy o hodnotení), vrátane vplyvov na zdravie, zároveň disponuje návrhom opatrení aj návrhom na monitorovanie (kapitola 8. a 9. správy o hodnotení). Definovanie potenciálne negatívnych vplyvov ako aj návrh opatrení sú ovplyvnené mierou obsahovej a geograficko-polohovej presnosti výpovede strategického dokumentu a pohybujú sa v rámci strategicko-preventívnych opatrení, skôr ako v návrhu konkrétnych implementačných opatrení.

Správa o hodnotení nedefinuje možnosti alternatívnych riešení v rámci stratégie, hoci tieto by bolo vhodné v niektorých bodoch akcentovať najmä v kontexte európskych a národných politík v oblasti klimateckej zmeny. Preto odborný posudok odkazuje v navrhovaných dodatočných opatreniach na potrebu doplnenia strategického dokumentu resp. následnej dokumentácie o kondicionál hodnotenia príspevku k prevencii, mitigácii alebo kompenzácii klimateckej zmeny v každom podporovanom projekte vzhľadom na špecifiká miesta jeho realizácie. Nestačí totiž len definovať kritériá pre posudzovanie navrhovaných projektov, ale je potrebné jasne definovať minimálne požiadavky na parametre týchto projektov. Uvádzanie požiadavky dodržiavania emisných noriem, či súlad s normami kvality životného prostredia a iných zákonom vyžadovaných parametrov procesu prípravy projektov nemožno považovať za adekvátny záver procesu strategického environmentálneho hodnotenia, keďže toto je ako základný kondicionál predmetom zákonných povoľovacích konaní. Táto skutočnosť však neovplyvňuje komparatívne posúdenie predložených variantov.

Obdobne sa do návrhu opatrení v odbornom posudku premieta aj spracovateľom posudku identifikovaná potreba a zároveň reflexia pripomienok pozornosť venovať súladu podporovaných aktivít so strategickými dokumentmi ako sú Koncepcia územného rozvoja Slovenska ale predovšetkým programy hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja krajov a území udržateľného mestského rozvoja plniace funkciu integrovaných územných stratégií podľa čl. 23 Nariadenia EP a Rady 2018/0196 zo dňa 29. 05. 2018.

Záverom možno konštatovať, že správu o hodnotení možno prijať s tým, že na úrovni posudzovania vplyvov navrhovaných činností na životné prostredie budú podrobne posúdené a zhodnotené všetky pozitívne aj negatívne vplyvy a optimalizované technické riešenie jednotlivých konkrétnych projektov s vylúčením, resp. minimalizáciou negatívnych dopadov na životné prostredie.

Spracovateľ odborného posudku odporúča vydať stanovisko, v ktorom MŽP SR odporučí prijatie strategického dokumentu so stanovením podmienok a opatrení na vylúčenie, resp. minimalizáciu negatívnych dopadov na životné prostredie v procese schvaľovania a implementácie strategického dokumentu.

6. Stanoviská predložené k správe o hodnotení a ich vyhodnotenie

K správe o hodnotení boli do termínu vypracovania tohto stanoviska doručené stanoviská podľa § 12 ods.1 a ods. 2 zákona o posudzovaní.

K správe o hodnotení a k návrhu strategického dokumentu bolo doručených 28 stanovísk. V uvedených stanoviskách bolo vznesené väčšie množstvo pripomienok, ktoré sa v prevažnej väčšine týkali obsahovej stránky strategického dokumentu.

MŽP SR vyhodnotilo doručené stanoviská najmä s ohľadom na účel zákona o posudzovaní. Niektoré pripomienky smerovali k samotnému odbornému obsahu návrhu

strategického dokumentu, za ktorý zodpovedá samotný obstarávateľ a ktoré v prípade ich zapracovania nepredstavujú vplyv na životné prostredie v zmysle účelu zákona o posudzovaní.

Stanoviská od jednotlivých subjektov sú uvádzané zväčša v skrátenom znení. MŽP SR zároveň dodáva, že skutočné vplyvy na životné prostredie jednotlivých opatrení vo forme konkrétnych navrhovaných činností budú predmetom samostatného vyhodnotenia v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie po predložení konkrétnych navrhovaných činností v zmysle schváleného konečného znenia predmetného strategického dokumentu.

Stanoviská boli doručené od nasledovných subjektov:

Okresný úrad Žilina, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja, list č. OU-ZA-OSZP2-2021/033934-002 zo dňa 09. 08. 2021

Obsah stanoviska:

Pri realizácii niektorých aktivít z Programu, by mohlo dôjsť k nepriaznivým vplyvom na životné prostredie, a preto sa navrhujú niektoré opatrenia pre jednotlivé zložky životného prostredia počas realizácie a prevádzky, ktoré je potrebné dodržiavať :

Vplyv na vodu

- pri rekonštrukčných a stavebných prácach zabrániť úniku znečisťujúcich látok do vody,
- zabrániť úniku prevádzkových kvapalín zo strojov do vody a pôdy,
- v prípade potreby využívať najbližšie zdroje podzemnej vody.

Vplyv na ovzdušie

- používanie vhodných technológií na obmedzenie emisií látok do ovzdušia,
- vytvorenie zelených území pozdĺž pozemných komunikácií, v šírke 10 – 20 m,
- ochrana mestskej zelene,
- využívanie BAT technológií v jednotlivých projektoch.

Vplyv na pôdu

- pohyb všetkých strojov po presne vytýčených príjazdových komunikáciách,
- vhodné uskladnenie znečistenej zeminy, vrstiev zeminy a ornice,
- rekultivácia lokalít po uskutočnení projektov,
- minimalizovať záber pôdy pre objekty skládok a odstavných plôch,
- upraviť spôsob nakladania s odpadmi.

Spôsoby prevencie a obmedzovania vplyvov navrhovaných činností na všetky zložky životného prostredia bude potrebné podrobne špecifikovať počas posudzovania jednotlivých zámerov v zmysle zákona o posudzovaní (jednotlivé zámery a akcie budú posudzované samostatne). Pokiaľ pôjde o možný cezhraničný vplyv projektu uvedeného v Programe, prebehne cezhraničné posudzovanie v zmysle Dohovoru Európskej hospodárskej komisie OSN E/ECE/1250 o hodnotení vplyvov na životné prostredie presahujúcich štátne hranice (ďalej len „Dohovor Espoo“). Cezhraničný dopad závisí od lokalizácie projektu, charakteru investícií na realizáciu, rozsahu dopadov navrhovaných projektov v štádiu realizácie a tiež počas prevádzkovania.

Vyjadrenie MŽP SR: Pripomienky dotknutého orgánu sú akceptované a sú v plnom rozsahu premietnuté do návrhu opatrení tohto stanoviska MŽP SR.

Okresný úrad Medzilaborce, Odbor starostlivosti o životné prostredie, list č. OU-ML-OSZP-2021/000877-003 zo dňa 09. 08. 2021

Obsah stanoviska:

Z hľadiska záujmov odpadového hospodárstva nemá Okresný úrad Medzilaborce, Odbor starostlivosti o životné prostredie námietky k predmetnej správe o hodnotení a návrhu strategického dokumentu.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR vzalo stanovisko dotknutého orgánu na vedomie.

Okresný úrad Medzilaborce, Odbor starostlivosti o životné prostredie, list č. OU-MT-OSZP-2021/010439-Rj zo dňa 09. 08. 2021

Obsah stanoviska:

Predloženú správu o hodnotení a návrh strategického dokumentu s celoštátnym dosahom, ktorý je posudzovaný podľa zákona o posudzovaní, berie Okresný úrad Medzilaborce, Odbor starostlivosti o životné prostredie na vedomie bez pripomienok

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR vzalo stanovisko dotknutého orgánu na vedomie.

Okresný úrad Martin, Odbor starostlivosti o životné prostredie, list č. OU-MT-OSZP-2021/010498-La zo dňa 10. 08. 2021

Obsah stanoviska:

cit.: „K správe o hodnotení a návrhu strategického dokumentu s celoštátnym dosahom – Program cezhraničnej spolupráce Interreg 2021 – 2027 Poľsko - Slovensko“ podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nemáme pripomienky.“

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR vzalo stanovisko dotknutého orgánu na vedomie.

Okresný úrad Vranov nad Topľou, Odbor starostlivosti o životné prostredie, list č. OU-VT-OSZP-2021/008169-002 zo dňa 10. 08. 2021

Obsah stanoviska:

Okresný úrad Vranov nad Topľou, Odbor starostlivosti o životné prostredie - ako príslušný orgán štátnej vodnej správy podľa § 5 zák. č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) z hľadiska ochrany vodných pomerov nemá pripomienky k predloženej správe o hodnotení strategického dokumentu. Umiestnenie a realizácia vodných záhrad, malých retenčných zariadení a ďalších aktivít na zadržiavanie a zachytávanie dažďovej vody – ako navrhovaná aktivita na zmierňovanie negatívnych výsledkov zmeny klímy v cezhraničnom meradle vrátane živelných pohrôm – bude závisieť od výsledkov povolovacích konaní.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR vzalo stanovisko dotknutého orgánu na vedomie.

Železnice Slovenskej republiky, list č. 33/99/2021/O2110-2 zo dňa 10. 08. 2021

Obsah stanoviska:

cit.: „V rámci oboch dokumentov žiadame zosúladiť a vziať do úvahy:

1. Zachovanie ochranného pásma dráhy (ďalej len „OPD“) 60 m od osi koľaje v zmysle zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach v znení neskorších predpisov.
2. V prípade návrhu/podpory výsadby ochrannej a izolačnej zelene v blízkosti železničných tratí rešpektovať zákon o dráhach č. 513/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého je podľa § 4 v obvode dráhy zakázané vysádzať stromy a kry a podľa § 6 vlastníci a užívatelia nehnuteľností a správcovia vodných tokov a odkrytých pozemných vôd v OPD sú povinní udržiavať pozemky a stromy a kry na nich, skládky, stavby, mostné piliere a iné konštrukcie a vzdušné vedenia v takom stave a užívať ich takým spôsobom, aby neohrozili prevádzku dráhy a jej súčastí, ani neobmedzili bezpečnosť a plynulosť dopravy na dráhe. Vysádzať a pestovať stromy a kry s výškou presahujúcou tri metre možno v OPD len vtedy, ak je zabezpečené, že pri páde nemôžu poškodiť súčasti dráhy.
3. Zabezpečenie prejazdnosti (obslužnosti) jednotlivých železničných tratí alebo núdzovej prevádzky tratí s využitím obchádzkových tratí hlavne (pre účely MO SR):
 - Trať č. 120, 180, 188 Púchov, Žilina, Vrútky, Poprad, Margecany, Prešov (HT - 01)
 - Trať č. 185, 188 Poprad-Tatry, Plaveč, Prešov (OT-22)
 - Trať č. 188 Plaveč, Čirč (PT-38)
 - Trať č. 129 Čadca, Skalité (PT-40)
 - Trať č. 190 Humenné, Stakčín (PT-42)
4. Žiadame akceptovať a zosúladiť naše pripomienky, ktoré Vám boli zaslané dňa 19. 03. 2021.
5. Existujúce strategické a rozvojové zámery na železničnej infraštruktúre:
 - a) Spracovaná štúdia realizovateľnosti „ŽSR, Elektrifikácia trate Bánovce nad Ondavou - Humenné“ (Reming Consult, a.s.; august 2019).
 - b) „Modernizácia železničnej trate Žilina – Košice, úsek trate Krompachy (mimo) – Kysak“, na ktorú v súčasnosti prebieha proces posudzovania vplyvov na životné prostredie (EIA).
 - c) Rozhodnutie zo zisťovacieho konania (číslo: OU-SN-OSZP-2021/005966) vydané dňa 22. 03. 2021 Okresným úradom Spišská Nová Ves k oznámeniu o zmene s názvom „ŽST Krompachy, obnova výhybiek (OV) č. 23,24,25,26,27,28,29,30“.
 - d) Záverečné stanovisko (číslo: OU-KE-OSZP1-2015/015994) vydané dňa 17. 07. 2015 Okresným úradom Košice k zámeru EIA „elektrifikácia trate Bánovce nad Ondavou - Humenné“.
6. V prílohe č. 2. k správe o hodnotení na str. 12 a 13 odstrániť prázdnu tabuľku detailného hodnotenia vplyvov potenciálnych oblastí zásahu na životné prostredie

Vyjadrenie MŽP SR: K bodom 1 a 2 MŽP SR uvádza, že zachovanie ochranného pásma dráhy vyplýva z aktuálne platných právnych predpisov, preto nie je potrebné tieto podmienky zahrnúť do návrhu opatrení. Pripomienka z bodu 3 je reflektovaná v návrhu opatrení tohto stanoviska. Pripomienka z bodu 4 bola premietnutá do rozsahu hodnotenia aj zohľadnená v správe o hodnotení. Z pripomienky v bode 5 nie je jasné, čo Železnice Slovenskej republiky žiadajú aby bolo s existujúcimi strategickými rozvojovými zámermi na železničnej infraštruktúre urobené. Zrejme ide o poukázanie na ich existenciu a potrebu zohľadniť ich pri implementácii Programu. V tomto zmysle sa táto pripomienka premietla do návrhu opatrení v tomto

záverečnom stanovisku. Pripomienka z bodu 6 je technického charakteru, oprávnená, avšak predložené a zverejnené znenie správy o hodnotení už nie je možné ďalej upravovať..

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky, list č. MK—6499/2021-450/18181 zo dňa 13. 08. 2021

Obsah stanoviska:

cit.: „Dávame do pozornosti aj strategické národné kultúrne pamiatky a kultúrne inštitúcie umiestnené v meste Prešov, ktoré odporúčame zaradiť do kapitoly 5.8. správy vplyvu návrhu programu na životné prostredie. Za dôležitý prínos pre životné prostredie považujeme najmä podporu separovaného zberu odpadu v kultúrnych inštitúciách, využívanie ekologických materiálov, podporu ekologickej dopravy pri priestoroch KI. Zároveň je dôležité podporiť sanáciu kultúrnych pamiatok a inštitúcií. Otázkou ostáva aj možnosť rozšírenia oprávneného územia programu na mesto Košice, ktoré je dôležitým strategických územím významných kultúrnych pamiatok.“

Vyjadrenie MŽP SR: *Odporúčania sa týkajú skôr vlastného strategického dokumentu a nie predmetnej správy o hodnotení. Z tohto dôvodu sú pripomienky zohľadnené primerane účelu tohto stanoviska MŽP SR v návrhu opatrení.*

Okresný úrad Stará Ľubovňa, Odbor starostlivosti o životné prostredie, list č. OU-SL-OSZP-2021/006411-002 zo dňa 18. 08. 2021

Obsah stanoviska:

Okresný úrad Stará Ľubovňa, Odbor starostlivosti o životné prostredie nemá k správe o hodnotení strategického dokumentu a k návrhu strategického dokumentu s celoštátnym dosahom pripomienky.

Vyjadrenie MŽP SR: *MŽP SR vzalo stanovisko dotknutého orgánu na vedomie.*

Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, list č. OHŽP/3186/38550 zo dňa 18. 08. 2021

Obsah stanoviska:

cit.: „So Správou o strategickom dokumente „Program cezhraničnej spolupráce Interreg 2021 – 2027 Poľsko - Slovensko“ sa súhlasí.“

Vyjadrenie MŽP SR: *MŽP SR vzalo stanovisko dotknutého orgánu na vedomie.*

Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, list č. ŠOP SR/47-022/2021 zo dňa 18. 08. 2021

Obsah stanoviska:

cit.: „Hodnotenie správy o hodnotení z hľadiska ochrany prírody:
Predložená správa o hodnotení (ďalej len „SOH“) vznikla ako jeden výsledný dokument paralelného posudzovania vplyvov oboch krajín, preto nemá štruktúru podľa Prílohy č. 4 zákona o posudzovaní vplyvov. SOH Programu je z hľadiska ochrany prírody čisto formálna. Keďže Program predstavuje iba okruh aktivít a nie je známe ich technické riešenie, územný priemet a ani koľko sa ich bude skutočne realizovať, autor SOH hodnotí ich vplyvy len

hypoteticky s tým, že posudzovanie vplyvov pre jednotlivé investície sa uskutoční vo fáze projektovania.

V SOH sa nesprávne uvažuje iba so znižovaním nenatívnych vplyvov aktivít, nie s ich prevenciou alebo elimináciou. Autori Programu už vopred počítajú s tým, že mnohé z aktivít budú označené za verejné účelové investície, ktoré je možné realizovať aj v prípade očakávaných významných vplyvov na územia sústavy Natura 2000. V SOH je uvedené, že neboli identifikované žiadne oblasti Programu, ktoré by boli v rozpore s cieľmi ochrany životného prostredia. Podľa nášho názoru sa však, vzhľadom na plánované aktivity minimálne v oblasti zlepšenia dopravnej infraštruktúry a rozvoja cestovného ruchu, dajú predpokladať strety so záujmami ochrany prírody. Po formálnej stránke sa dá SOH vytknúť nesprávne používanie pojmov napr. „Štátna ochrana životného prostredia“, či „adaptabilita na zmenu podnebia“. Nerozlišuje pojmy svetové kultúrne a prírodné dedičstvo UNESCO.

Hodnotenie plnenia špecifických požiadaviek rozsahu hodnotenia:
Špecifickú požiadavku rozsahu hodnotenia, ktorá sa týka záujmov ochrany prírody a krajiny, č. „2.2.2. Umožniť realizáciu projektov zameraných na zníženie vplyvu turizmu na životné prostredie v citlivých lokalitách (národné parky) a prínosy z toho vyplývajúce následne vyhodnotiť v správe o hodnotení“ nepovažujeme za splnenú.

Návrh riešenia a odôvodnenie

Vzhľadom na vyššie uvedené nedostatky k SOH Programu cezhraničnej spolupráce Interreg 2021- 2027 Poľsko – Slovensko nie je možné zaujať relevantné odborné stanovisko. Kvôli všeobecne a nedostatočne vyhodnoteným vplyvom, nejasnosti aké aktivity, kde a v akom rozsahu sa budú realizovať, sa k správe o hodnotení možno vyjadriť len všeobecne, že pri hodnotení jednotlivých projektov/aktivít strategického dokumentu je nevyhnutné zabezpečiť dôsledné posúdenie ich vplyvov na životné prostredie podľa zákona o posudzovaní vplyvov. Pri príprave konkrétnych projektov odporúčame nezasahovať do chránených území, ich ochranných pásiem a prvkov ÚSES a navrhovať činnosti, ktoré nebudú mať negatívny vplyv na záujmy ochrany prírody, vhodná je tu spolupráca so ŠOP SR.

V stanovisku č. ŠOP SR/440-013/2021 zo dňa 01. 04. 2021 k oznámeniu o strategickom dokumente Program cezhraničnej spolupráce Interreg 2021 - 2027 Poľsko – Slovensko sme uviedli viaceré návrhy a pripomienky, ktoré sme žiadali zapracovať do predmetného strategického dokumentu, tieto však neboli akceptované. Naďalej trváme na ich zapracovaní.“

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR akceptuje stanovisko dotknutého orgánu. Návrh riešenia bol v celom rozsahu premietnutý do návrhu opatrení definovaných v tomto stanovisku. Zapracovanie pripomienok do vlastného strategického dokumentu bude reflektovaný v úpravách návrhu strategického dokument.

Okresný úrad Kysucké Nové Mesto, Odbor starostlivosti o životné prostredie, list č.OU-KM-OSZP-2021/000884-002 zo dňa 19. 08. 2021

Obsah stanoviska:

Okresný úrad Kysucké Nové Mesto, Odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej správy ochrany ovzdušia nemá pripomienky k predloženej správe o hodnotení a návrhu strategického dokumentu s celoštátnym dosahom „Program cezhraničnej spolupráce Interreg 2021-2027 Poľsko – Slovensko“.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR vzalo stanovisko dotknutého orgánu na vedomie.

Okresný úrad Kysucké Nové Mesto, Odbor starostlivosti o životné prostredie, list č. OU-KM-OSZP-2021/000889-002 zo dňa 19. 08. 2021

Obsah stanoviska:

Okresný úrad Kysucké Nové Mesto, Odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej správy odpadového hospodárstva nemá pripomienky k predloženému oznámeniu správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu s celoštátnym dosahom „Program cezhraničnej spolupráce Interreg 2021-2027 Poľsko – Slovensko“.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR vzalo stanovisko dotknutého orgánu na vedomie.

Okresný úrad Kysucké Nové Mesto, Odbor starostlivosti o životné prostredie, list č. OU-KM-OSZP-2021/000867-002 zo dňa 20. 08. 2021

Obsah stanoviska:

Okresný úrad Kysucké Nové Mesto, Odbor starostlivosti o životné prostredie z hľadiska štátnej správy ochrany prírody a krajiny k správe o hodnotení a návrhu strategického dokumentu s celoštátnym dosahom „Program cezhraničnej spolupráce Interreg 2021-2027 Poľsko – Slovensko“ nemá pripomienky.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR vzalo stanovisko dotknutého orgánu na vedomie.

Ministerstvo financií Slovenskej republiky, list č. MF/012725/2021-411 zo dňa 16. 08. 2021

Obsah stanoviska:

Ministerstvo financií Slovenskej republiky si k správe o hodnotení a návrhu strategického dokumentu neuplatňuje pripomienky.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR vzalo stanovisko dotknutého orgánu na vedomie.

Okresný úrad Stará Ľubovňa, Odbor starostlivosti o životné prostredie, list č. OU-SL-OSZP-2021/006458-002 zo dňa 24. 08. 2021

Obsah stanoviska:

Z hľadiska odpadového hospodárstva nemá Okresný úrad Stará Ľubovňa, Odbor starostlivosti o životné prostredie k predloženej správe o hodnotení a návrhu strategického dokumentu pripomienky a zároveň oznamuje, že nebudú dotknuté jeho záujmy.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR vzalo stanovisko dotknutého orgánu na vedomie.

Úrad vlády Slovenskej republiky, list č. 4363/16094/2021/KVÚV zo dňa 18. 08. 2021

Obsah stanoviska:

Úrad vlády Slovenskej republiky nemá k predmetnému materiálu žiadne pripomienky.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR vzalo stanovisko dotknutého orgánu na vedomie.

Národná diaľničná spoločnosť, a.s., list č. 6972/52631/2021 zo dňa 18. 08. 2021

Obsah stanoviska:

Národná diaľničná spoločnosť, a.s. (ďalej len „NDS, a.s.“), konštatuje, že nadradená cestná sieť Diaľnic a rýchlostných ciest je popísaná len vo veľmi všeobecnej rovine. Následne konštatuje, čo platí v zmysle zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov a čo realizovala NDS, a.s. za účelom zvýšenia výberu mýta a že zabezpečuje správu informačného systému modelu cestnej siete.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR k stanovisku NDS, a. s. uvádza nasledovné: Nie je účelom správy o hodnotení vplyvov detailne popisovať nadradenú cestnú sieť. Zo všeobecne platných právnych predpisov vyplývajúce obmedzenia či príkazy nie sú obsahom opatrení v zmysle zákona o posudzovaní, keďže ich rešpektovanie vyžaduje dodržiavanie iných právnych predpisov. Stanovisko navyše ďalej nešpecifikuje, v kontexte čoho NDS, a.s. uvádza informácie obsiahnuté v stanovisku.

Prešovský samosprávny kraj, list č. 06738/2021/DUPaZP zo dňa 23. 08. 2021

Obsah stanoviska:

Prešovský samosprávny kraj k predloženej správe o hodnotení a návrhu strategického dokumentu nemá zásadné pripomienky, avšak upozorňuje, že z hľadiska aspektu životného prostredia v predloženej správe o hodnotení absentuje popis a posúdenie problematiky vodohospodársky chránených území, a že bude pri navrhovaní nových činností dbať na elimináciu negatívneho zaťaženia životného prostredia, rešpektovať únosnosť a možnosti adaptácie územia.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR akceptuje stanovisko dotknutého orgánu. Pripomienka je zohľadnená pri určovaní opatrení tohto stanoviska.

Okresný úrad Bytča, Odbor starostlivosti o životné prostredie, list č. OU-BYM-OSZP-2021/000802-002 zo dňa 25. 08. 2021

Obsah stanoviska:

Okresný úrad Bytča, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej vodnej správy s predloženou správou ohodnotení a návrhom strategického dokumentu súhlasí bez pripomienok. Nakoľko predložený návrh opatrení je formulovaný všeobecne, bez určenia konkrétnych investičných zámerov, spôsoby prevencie a obmedzovania vplyvov projektov na všetky zložky životného prostredia bude potrebné podrobne špecifikovať počas posudzovania jednotlivých konkrétnych zámerov v zmysle zákona o posudzovaní (tieto budú posudzované samostatne).

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR vzalo stanovisko dotknutého orgánu na vedomie a dodáva, že konkrétne navrhované činnosti (uvedené v prílohe č. 8 zákona o posudzovaní) neskôr špecifikované z návrhu strategického dokumentu budú predmetom konania v zmysle zákona o posudzovaní.

Okresný úrad Martin, Odbor starostlivosti o životné prostredie, list č. U-MT-OSZP-2021/010506-002-Ha zo dňa 25. 08. 2021

Obsah stanoviska:

Okresný úrad Martin, Odbor starostlivosti o životné prostredie berie správu o hodnotení a návrh strategického dokumentu Programu na vedomie bez pripomienok.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR vzalo stanovisko dotknutého orgánu na vedomie.

Okresný úrad Kežmarok, Odbor starostlivosti o životné prostredie, list č. OU-KK-OSZP-2021/011752-002 zo dňa 26. 08. 2021

Obsah stanoviska:

Okresný úrad Kežmarok, Odbor starostlivosti o životné prostredie ako orgán štátnej správy odpadového hospodárstva súhlasí s vypracovaným dokumentom bez pripomienok.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR vzalo stanovisko dotknutého orgánu na vedomie.

Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, list č. 21068/2021/OSD/98541 zo dňa 23. 08. 2021

Obsah stanoviska:

Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky konštatuje, že požiadavky uvedené v stanovisku č. 20168/2021/OSD/38637 zo dňa 30. 03. 2021 nie sú rešpektované a zapracované do predmetnej správy o hodnotení. Pripomienky uvedené v stanovisku žiada dodržať v plnom rozsahu aj v ďalších stupňoch prípravy dokumentácie.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR k požiadavke Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky uvádza, že požiadavka v rozsahu relevantnom pre túto fázu hodnotenia vplyvov na životné prostredie je premietnutá do návrhu opatrení tohto stanoviska vrátane posúdenia návrhov zmien samotného strategického dokumentu a zapracovania pripomienok, ktoré budú reflektované v úpravách návrhu strategického dokumentu.

Okresný úrad Liptovský Mikuláš, Odbor starostlivosti o životné prostredie, list č. OU-LM-OSZP-2021/009355-002 zo dňa 20. 08. 2021

Obsah stanoviska:

Okresný úrad Liptovský Mikuláš, Odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej správy ochrany ovzdušia nemá konkrétne pripomienky a požaduje pri špecifikácii konkrétnych projektov zohľadniť príslušné ustanovenia zákona 137/2010 Z. z. a v národných parkoch požaduje neprekračovať súčasné hranice zastavaného územia novou výstavbou.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR akceptuje pripomienky dotknutého orgánu. Požiadavky stanoviska sú premietnuté v návrhu opatrení tohto stanoviska MŽP SR.

Okresný úrad Liptovský Mikuláš, Odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej vodnej správy, list č. OU-LM-OSZP-2021/009194-002 zo dňa 30. 08. 2021

Obsah stanoviska:

Okresný úrad Liptovský Mikuláš, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej vodnej správy, ako dotknutý orgán štátnej správy ochrany ovzdušia nemá k predloženému oznámeniu konkrétne pripomienky, nakoľko predložený návrh strategického dokumentu nešpecifikuje konkrétne projekty, ktoré budú v rámci programu podporované.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR vzalo stanovisko dotknutého orgánu na vedomie.

Dopravný úrad Slovenskej republiky, list č. 16159/2021/KP-2 zo dňa 25. 08. 2021

Obsah stanoviska:

Dopravný úrad Slovenskej republiky nemá k predmetnému materiálu pripomienky.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR vzalo stanovisko dotknutého orgánu na vedomie.

Okresný úrad Svidník, Odbor starostlivosti o životné prostredie, list č. OU-LM-OSZP-2021/003884-002 zo dňa 30. 08. 2021

Obsah stanoviska:

cit.: „Po oboznámení sa s oznámením o predložení správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu „Program cezhraničnej spolupráce Interreg 2021-2027 Poľsko – Slovensko“, orgán štátnej ochrany prírody a krajiny nemá zásadné pripomienky avšak konštatuje, že:

- V oblasti pohraničia na hranici SR s Poľskom sa nachádza ekologicky významnejšia časť okresu Svidník, ktorá zasahuje do Chránenej krajinskej oblasti Východné Karpaty, územia európskeho významu NATURA 2000 - ÚEVSKUEV0048 - DUKLA a do Chráneného vtáčieho územia - CHVÚ Laborecká vrchovina.
- Pri vypracovávaní jednotlivých projektov je potrebné rešpektovať záväzné regulatívy platnej ÚPN VÚC Prešovského kraja v znení neskorších zmien a doplnkov, vrátane územných plánov miest a obcí, krajinnoekologické plány, projekty pozemkových úprav, krajinárske štúdie a Regionálny územný systém ekologickej stability (RÚSES) okresu Svidník“.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR akceptuje stanovisko dotknutého orgánu na. Požiadavky stanoviska sú premietnuté v návrhu opatrení tohto stanoviska MŽP SR.

Železničná spoločnosť Slovensko, list č. 50976/2021-ORSP zo dňa 06.09.2021

Obsah stanoviska:

Železničná spoločnosť Slovensko oceňuje dôraz kladený na rozvoj mobility a cestovného ruchu a navrhuje doplniť strategický dokument o vybudovanie záchytných parkovísk pre automobily pri železničných staniciach, zabezpečenie previazanosti železničnej dopravy a cyklo-dopravy a prevádzkovanie vlakových spojov počas turistických zón.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR vzalo stanovisko dotknutého orgánu na vedomie. Požiadavky stanoviska sa dotýkajú vlastného posudzovaného materiálu a nie správy o hodnotení. Vzhľadom na ich environmentálnu dimenziu sú však premietnuté v návrhu opatrení tohto stanoviska MŽP SR.

7. Verejné prerokovanie a jeho závery

Verejné prerokovanie správy o hodnotení v súlade s § 11 zákona o posudzovaní sa uskutočnilo dňa 12. 08. 2021 na pôde Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky, Račianska 153/A, 831 03 Bratislava, v zasadacej miestnosti v čase o 13.00 hod, pričom na základe záznamu vyhotoveného z verejného prerokovania MŽP SR konštatuje nasledovné:

Verejnosť neprejavila záujem o doplňujúce informácie na verejnom prerokovaní a vznesenie pripomienok touto formou a uprednostnila formu písomných pripomienok tak, ako boli vyššie vyhodnotené, čo mohlo byť spôsobené aj pandémiou COVID-19.

Oznámenie o verejnom prerokovaní bolo zverejnené na úradnej tabuli a na webovom sídle Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky, na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky a programu INTERREG Poľsko-Slovensko dňa 30. 07. 2021 a v denníku Pravda zhodne dňa 30.07. 2021.

Na verejnom prerokovaní správy o hodnotení sa zúčastnilo 8 prítomných, ktorí sa zapísali do prezenčnej listiny. Prítomní boli predstavitelia obstarávateľa, ktorý plní v programe Interreg úlohu národného orgánu, zástupca konzorcia (CA/Ecorys) zodpovedného za prípravu programu Interreg, zástupca konzorcia (Enviconsult/Atmoterm) zodpovedného za prípravu správy o hodnotení a zástupca MŽP SR ako príslušného orgánu. Verejné prerokovanie správy o hodnotení bolo ukončené o 14:00 hod.

IV. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

Správa o hodnotení charakterizuje v tabuľkovom prehľade možné vplyvy podporovaných aktivít na naplnenie jednotlivých cieľov definovaných strategickým dokumentom, pričom tieto klasifikuje v škále vplyvov pozitívnych, možných negatívnych, významne negatívnych, pozitívnych a možných negatívnych, pozitívnych a možných významne negatívnych. Pri tom hodnotí priame, nepriame, sekundárne, kumulatívne a pravdepodobné druhy vplyvu a z hľadiska časového krátkodobé, strednodobé, dlhodobé, trvalé a chvíľkové vplyvy. Tieto vplyvy boli hodnotené vo vzťahu k biodiverzite, faune, flóre, integrite chránených území, ovzdušiu, ľuďom, povrchu zeme, krajine, podnebiu, prírodným zdrojom a pamiatkam.

Z identifikovaných možných vplyvov predpokladaných aktivít naplňajúcich ciele strategického dokumentu dominuje jednoznačne klasifikácia pozitívneho vplyvu. Potenciálne negatívne hodnotenie sa vyskytlo 34 x a to predovšetkým v spojitosti s aktivitami investičného charakteru na zlepšenie technického stavu cestnej infraštruktúry vedúcej k turistickým atrakciám cezhraničného významu. Keďže ide o potenciálne negatívne vplyvy a ich identifikácia ako aj definovanie opatrení na ich vylúčenie, zmiernenie alebo kompenzáciu vyžadujú informácie detailne o jednotlivých aktivitách, premietla sa táto skutočnosť do návrhu opatrení upriamujúceho pozornosť na potrebu realizácie posudzovania vplyvu na životné prostredie pre jednotlivé podporované investičné aktivity. Toto bude o to dôležitejšie, že pri väčšine išlo o priame aj nepriame vplyvy, ktoré je potrebné posudzovať vo väčšom detaile ako je posúdenie strategického dokumentu.

Analýzy tiež poukázali na 27 prípadov potenciálnych kumulatívnych efektov, čo sa premietlo do potreby vyžadovať zaradenie jednotlivých podporovaných aktivít do programových dokumentov podpory regionálneho rozvoja, a osobitne ich integrovaných investícií, ktoré sa osobitne posudzujú v procesoch SEA.

Detailné hodnotenie vplyvov potenciálnych oblastí zásahu na životné prostredie prináša príloha č. 2 správy o hodnotení.

Vplyvy na ovzdušie

Oblasti intervencie predpokladané v analyzovanom Programe ovplyvnia stav kvality ovzdušia rôznymi spôsobmi v závislosti od charakteristík a umiestnenia projektu navrhovaného na podporu. Regióny zvlášť citlivé na znečistenie ovzdušia, kde sú prekročené normy kvality ovzdušia sú uvedené na mapách v kapitole 4. Správa o hodnotení.

- *Špecifický cieľ 2(iv) podpora adaptácie na zmenu klímy a prevencie rizika katastrof, ako aj odolnosti, a to s prihliadnutím na ekosystémové prístupy.*

Investičné aktivity zamerané na zmiernenie negatívnych dopadov klimatických zmien, vrátane dopadov prírodných katastrof, ako napr.: výstavba vodných záhrad, realizácia malých retenčných zariadení, zadržiavanie a zachytávanie dažďovej vody. Projekty, ktoré súvisia s výstavbou vodných záhrad a vytvorením malých retenčných zariadení, môžu mať pozitívny vplyv na ovzdušie tým, že absorbujú znečisťujúce látky a vytvárajú miesta so zníženou teplotou v závislosti od polohy. Spojením so zelenými plochami môžu vytvoriť vetracie koridory pre urbanizované oblasti.

Počas doby výstavby bude v závislosti od typu stavby a použitých zariadení dochádzať k znečisťovaniu ovzdušia zo spaľovania palív a prašnosti v dôsledku prepravy materiálov a vykonávaných prác.

Ostatné aktivity z tohto cieľa, ako: analýzy, stratégie, programy v oblasti boja proti negatívnym dopadom klimatických zmien, predovšetkým vo forme prírodných katastrof a vzdelávacie aktivity v oblasti adaptácie a zmierňovania klimatických zmien nepriamo pozitívne ovplyvnia ovzdušie, čoho výsledkom je komplexný a optimálny prístup k riešeniu problémov.

- *Špecifický cieľ 2(vii) Posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach, a zníženie všetkých foriem znečistenia.*

V rámci tohto cieľa sa predpokladajú aktivity v oblasti realizácie projektov na ochranu environmentálne hodnotných oblastí, boj proti šíreniu inváznych druhov a prípravy analýz, stratégií, akčných plánov – vypracovanie akčných plánov na ochranu a údržbu cezhraničných ekologických koridorov, ako aj vzdelávacie aktivity. Tieto činnosti budú mať podobné pozitívne vplyvy na ovzdušie, v závislosti od druhu a umiestnenia projektu.

- *Špecifický cieľ 3 (ii) rozvoj a posilňovanie udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy vrátane zlepšeného prístupu k TEN-T a cezhraničnej mobility.*

Aktivity predpokladané v rámci tohto cieľa zahŕňajú: zlepšenie dostupnosti a kvality cezhraničnej cestnej infraštruktúry a zlepšenie technického stavu cestnej infraštruktúry, ktorá vedie k turisticky atraktívnym miestam cezhraničného významu. V rámci týchto aktivít sa môžu realizovať projekty v oblasti výstavby a modernizácie ciest, parkovísk a prestupných a multimodálnych centier.

Aktivity zamerané na rozvoj hromadnej verejnej dopravy celkovo prispievajú k zníženiu počtu ciest individuálnymi dopravnými prostriedkami (automobilmi). Zvýšenie podielu ciest hromadnými dopravnými prostriedkami má vplyv na zníženie znečisťovania ovzdušia emisiami. Okrem toho výmena železničných koľajových vozidiel za nízkoemisné, zavedenie diverzifikácie v oblasti dostupných dopravných prostriedkov, vrátane napr. rozšírenia a modernizácie peších a cyklistických trás zvýšia tento pozitívny účinok.

Vplyvy na klimatické pomery a zmenu klímy

Emisie skleníkových plynov, oxid uhličitý (CO₂), metán (CH₄) alebo oxid dusný (N₂O) prispievajú k skleníkovému efektu a fenoménu zvyšovania teploty Zeme, čo vedie ku klimatickým zmenám. Z hľadiska hodnotenia vplyvu emisií skleníkových plynov na tvorbu

skleníkového efektu budú mať emisie sprevádzajúce výrobu elektriny a emisie zo spaľovania palív v motoroch vozidiel taký istý význam. Klimatické zmeny už majú a budú mať v budúcnosti veľký priamy a nepriamy vplyv na spoločnosť prostredníctvom svojich dopadov na: vodu, pôdu, ovzdušie a biodiverzitu.

- *Špecifický cieľ 2(iv) podpora adaptácie na zmenu klímy a prevencie rizika katastrof, ako aj odolnosti, a to s prihliadnutím na ekosystémové prístupy.*

Investičné aktivity zamerané na zmiernenie negatívnych dopadov klimatických zmien, vrátane dopadov prírodných katastrof, ako napr.: výstavba vodných záhrad, realizácia malých retenčných zariadení, zadržiavanie a zachytávanie dažďovej vody.

V rámci týchto aktivít je možné realizovať projekty spojené s výstavbou vodných záhrad a malých retenčných zariadení. Investície môžu v závislosti od umiestnenia pozitívne ovplyvniť adaptáciu na klimatické zmeny a prostredníctvom zelene, ktorú vytvárajú, zvyšovať absorpciu skleníkových plynov. V prípade uzavretých vodných záhrad je možná emisia skleníkových plynov cez vykurovací systém, ak nepoužíva obnoviteľné zdroje energie (napr. geotermálne). Počas výstavby, v závislosti od typu stavby a využívaných zariadení sa bude vyskytovať emisia skleníkových plynov zo spaľovania palív.

Ostatné aktivity v rámci tohto cieľa ako: analýzy, stratégie, programy v oblasti boja proti negatívnym účinkom klimatických zmien, najmä v podobe prírodných katastrof a vzdelávacie aktivity v oblasti adaptácie a zmierňovacích opatrení proti klimatickým zmenám budú nepriamo pozitívne ovplyvňovať podnebie, čoho výsledkom bude komplexný a optimálny prístup k riešeniu problémov.

- *Špecifický cieľ 2(vii) Posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach, a zníženie všetkých foriem znečistenia.*

V rámci tohto cieľa sa predpokladajú aktivity v oblasti realizácie projektov na ochranu environmentálne hodnotných oblastí, boj proti šíreniu inváznych druhov a prípravy analýz, stratégií, akčných plánov – vypracovanie akčných plánov na ochranu a údržbu cezhraničných ekologických koridorov vrátane implementácie, ako aj vzdelávacie aktivity. Všetky tieto smery činností budú mať podobne pozitívny vplyv na podnebie. V situácii postupujúcich klimatických zmien a s tým spojeným zvyšovaním teploty môžu mať význam pri prispôsobení ekosystémov na meniace sa podmienky.

- *Špecifický cieľ 3 (ii) rozvoj a posilňovanie udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy vrátane zlepšeného prístupu k TEN-T a cezhraničnej mobility*

Aktivity predpokladané v rámci tohto cieľa zahŕňajú: zlepšenie dostupnosti a kvality cezhraničnej cestnej infraštruktúry a zlepšenie technického stavu cestnej infraštruktúry, ktorá vedie k turisticky atraktívnym miestam cezhraničného významu. V rámci týchto aktivít sa môžu realizovať projekty v oblasti výstavby a modernizácie ciest, parkovísk a prestupných a multimodálnych centier. Investície zamerané na rozvoj hromadnej verejnej dopravy celkovo prispievajú k zníženiu počtu ciest súkromnými dopravnými prostriedkami. Naopak zvýšenie podielu ciest hromadnými dopravnými prostriedkami, má vplyv na zníženie emisií skleníkových plynov. Okrem toho výmena železničných koľajových vozidiel za nízkoemisné, zavedenie diverzifikácie v oblasti dostupných dopravných prostriedkov, napr. rozšírenia a

modernizácie peších a cyklistických trás zvýšia tento pozitívny účinok. Počas výstavby sa budú vyskytovať emisie skleníkových plynov, ktoré závisia od veľkosti a povahy investície a sú výsledkom používania stavebných strojov. Znižovanie emisií skleníkových plynov z dopravy je jednou z najdôležitejších a najťažších výziev do budúcnosti.

- *Špecifický cieľ 4 (vi) Posilnenie úlohy kultúry a udržateľného cestovného ruchu v oblasti hospodárskeho rozvoja, sociálneho začlenenia a sociálnej inovácie.*

Medzi činnosťami v rámci tohto cieľa, ktoré majú vplyv na podnebie budú realizované opatrenia na ochranu, sprístupnenie a podporu hmotného, nehmotného a prírodného kultúrneho dedičstva cezhraničného významu. Projekty, na ktoré sa vzťahujú tieto aktivity pozitívne ovplyvnia povedomie ľudí, a tak nepriamo znížia emisie skleníkových plynov a prijímanie opatrení v oblasti adaptácie na klimatické zmeny. Počas realizácie projektov obnovy zahŕňajúcich modernizáciu, úpravu a rekonštrukciu objektov kultúrneho dedičstva môžu v závislosti od rozsahu prác a použitých strojov vzniknúť emisie skleníkových plynov.

Je nevyhnutné, aby v ďalšej príprave projektov boli náležite zvažované riziká a následne navrhnuté adaptačné opatrenia na zmenu klímy a aby sa zabezpečilo, že všetky investície budú odolné voči zmene klímy a prírodným katastrofám, ktoré so sebou prinášajú a zároveň umožnili realizáciu opatrení v oblasti ochrany a adaptácie biodiverzity. Kľúčovým cieľom pri posudzovaní projektov vo vzťahu ku zmene klímy je stanoviť citlivosť projektov na riziká súvisiace so zmenou klímy, určiť rozsah možného vystavenia jednotlivých projektov súčasným a budúcim rizikám, identifikovať a prioritizovať ich v zmysle platnej legislatívy a metodiky.

Vplyvy na povrchové a podzemné vody

Zákonné ustanovenia Slovenska a Poľska aj právne predpisy EÚ zakazujú realizáciu projektov, ktoré môžu zhoršiť stav vôd a ich ekologické funkcie. Aktivity predpokladané v základných tematických oblastiach Programu spĺňajú vyššie uvedené požiadavky a možné negatívne vplyvy na životné prostredie sú dočasné alebo budú kompenzované významnými a nevyhnutnými prínosmi pre ďalšie zložky životného prostredia alebo hospodárstva.

- *Špecifický cieľ 2(iv) podpora adaptácie na zmenu klímy a prevencie rizika katastrof, ako aj odolnosti, a to s prihliadnutím na ekosystémové prístupy.*

Investičné aktivity zamerané na zmiernenie negatívnych dopadov klimatických zmien, vrátane dopadov prírodných katastrof, ako napr.: výstavba vodných záhrad, realizácia malých retenčných zariadení, zadržiavanie a zachytávanie dažďovej vody. Aktivity v uvedenom rozsahu vo všeobecnosti budú mať pozitívny vplyv na vodné zdroje a zlepšenie vodnej bilancie. Budú tiež mať pozitívny vplyv na zmiernenie následkov záplav a povodní. Mali by tiež, v závislosti od projektu, ovplyvniť kvalitu vody organizáciou vodného hospodárstva a zabránením nekontrolovanému odtoku vody, napr. z intenzívnych zrážok. Pozitívny vplyv na vodu budú mať aktivity realizované v rámci činnosti: analýzy, stratégie, programy v oblasti boja proti negatívnym dopadom klimatických zmien, predovšetkým vo forme prírodných katastrof a vzdelávacie aktivity v oblasti adaptácie a zmiernovania klimatických zmien. V prípade výstavby väčších zariadení, vrátane uzavretých, môžu nastať krátkodobé negatívne vplyvy v podobe odtoku povrchových znečisťujúcich látok počas výkopov, znižovania hladín podzemných vôd. Ak sa neprijmú vhodné preventívne opatrenia existuje tiež riziko kontaminácie podzemných vôd únikom ropných látok zo stavebných zariadení počas výstavby.

- *Špecifický cieľ 2(vii) Posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach, a zníženie všetkých foriem znečistenia.*

Všetky činnosti realizované v rámci tohto cieľa budú mať pozitívny vplyv na vodu, pretože budú slúžiť aj na ochranu vodného prostredia.

- *Špecifický cieľ 3 (ii) rozvoj a posilňovanie udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy vrátane zlepšeného prístupu k TEN-T a cezhraničnej mobility.*

Aktivity predpokladané v rámci tohto cieľa zahŕňajú: zlepšenie dostupnosti a kvality cezhraničnej cestnej infraštruktúry a zlepšenie technického stavu cestnej infraštruktúry, ktorá vedie k turisticky atraktívnym miestam cezhraničného významu. V rámci týchto aktivít sa môžu realizovať projekty v oblasti výstavby a modernizácie ciest, parkovísk a prestupných a multimodálnych centier. Medzi nepriaznivé vplyvy na vodu patrí vytváranie veľkých nepriepustných plôch pri výstavbe ciest, parkovísk, prestupných centier, ktoré urýchľujú odtok dažďovej vody, čo má vplyv na výskyt záplav a povodní. Je dôležité, aby nové alebo modernizované cesty mali primeranú ochranu proti odtoku povrchovej kontaminácie spolu s odpadovými vodami. Počas výstavby existuje možnosť kontaminácie vody v dôsledku zvýšenej erózie pôdy v blízkosti výkopov a kontaminácie vody ropnými materiálmi zo stavebných zariadení. Je tiež možné zníženie hladiny podzemných vôd.

- *Špecifický cieľ 4(vi) Posilnenie úlohy kultúry a udržateľného cestovného ruchu v oblasti hospodárskeho rozvoja, sociálneho začlenenia a sociálnej inovácie.*

Medzi činnosťami v rámci tohto cieľa, ktoré majú vplyv na životné prostredie budú realizované aktivity na ochranu, sprístupnenie a podporu hmotného, nehmotného a prírodného kultúrneho dedičstva cezhraničného významu. Projekty, na ktoré sa vzťahujú tieto aktivity môžu mať nepriamy pozitívny vplyv na vodu zvyšovaním úrovne vedomosti, a to aj v oblasti ochrany vôd. Na druhej strane, projekty obnovy vrátane modernizácie, úpravy, rekonštrukcie objektov kultúrneho dedičstva, ak budú realizované v rámci Programu, môžu mať negatívny vplyv na vodu počas výstavby, a to z dôvodu rizika jej kontaminácie únikmi ropných látok zo stavebných zariadení a zníženia hladiny podzemných vôd.

- *Interreg akcia a) Posilňovanie inštitucionálnej kapacity orgánov verejnej moci, najmä tých, ktoré sú oprávnené riadiť osobitné územie, ako aj zainteresovaných strán a Interreg akcia c) Budovanie vzájomnej dôvery, najmä propagáciou akcií typu „ľudia ľuďom“.*

Všetky aktivity v rámci tohto cieľa budú mať nepriamy pozitívny vplyv na vodu, pretože tiež prispievajú k lepšiemu riadeniu životného prostredia vrátane vody.

Vplyvy na pôdu a horninové prostredie

Pôsobenie človeka na zemský povrch zmenou jeho územného rozvoja je univerzálnym multidimenzionálnym javom, ktorý často významne pretvára jeho štruktúru, čo má za následok zmenu možností jeho využitia a tiež pretvorenia krajiny. V dôsledku toho často dochádza k jeho fyzickej degradácii. Súvisí to so zmenami pôdnej štruktúry, eróziou a transformáciou využívania poľnohospodárskej a lesnej pôdy na urbanizované územia. Druhá forma degradácie povrchu krajiny je chemická a jej výsledkom je okysľovanie pôdy, zasolenie a hromadenie

znečisťujúcich látok. Ľudská činnosť mení krajinu a stráca tak schopnosť samoregulácie. Preto tiež potrebuje ochranu ako ostatné zložky životného prostredia. Vnímanie krajiny je subjektívne a závisí od estetickéj citlivosti prijímateľov. Zmeny krajiny sú často vnímané obzvlášť negatívne v prípadoch, keď bola krajina predtým ľudskou činnosťou málo zmenená. Oblasť intervencie predpokladané v rámci analyzovaného Programu ovplyvnia zemský povrch a krajinu v závislosti od typu a umiestnenia projektu.

- *Špecifický cieľ 2(iv) podpora adaptácie na zmenu klímy a prevencie rizika katastrof, ako aj odolnosti, a to s prihliadnutím na ekosystémové prístupy.*

Investičné aktivity zamerané na zmiernenie negatívnych dopadov klimatických zmien, vrátane dopadov prírodných katastrof, ako napr.: výstavba vodných záhrad, realizácia malých retenčných zariadení, zadržiavanie a zachytávanie dažďovej vody. V rámci týchto aktivít je možné realizovať výstavbu vodných záhrad a malých retenčných zariadení. Tieto projekty budú mať pozitívny aj negatívny vplyv na povrch zeme a krajinu. Projekty uzavretých vodných záhrad zaberú povrch a budú zasahovať do krajiny a vytvárať nové krajinné štruktúry. Otvorené záhrady by mali pozitívne vplyvať na zemský povrch a krajinu tým, že ju budú usporadúvať a obohacovať, najmä v prípade miest v degradovaných oblastiach. Pôjde však o zásahy do krajiny, ktoré je možné hodnotiť vo fáze projektovania konkrétneho objektu. Podobne budú malé retenčné zariadenia významným zásahom do krajiny aj do formy využitia a obsadenia povrchu krajiny. Bude možné ich vyhodnotiť vo fáze projektovania konkrétneho objektu. Počas výstavby môžu byť dočasne obsadené ďalšie pozemky a zemné a stavebné práce môžu narušiť krajinu.

Ostatné aktivity v rámci tohto cieľa jak: analýzy, stratégie, programy v oblasti boja proti negatívnym účinkom klimatických zmien, najmä v podobe prírodných katastrof a vzdelávacie aktivity v oblasti adaptácie a zmierňovacích opatrení proti klimatickým zmenám nebudú mať významný vplyv na zemský povrch, ich vplyv bude len nepriamy, veľmi obmedzený.

- *Špecifický cieľ 2(vii) Posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach, a zníženie všetkých foriem znečistenia.*

V rámci tohto cieľa sa predpokladajú aktivity v oblasti realizácie projektov pre ochranu environmentálne hodnotných oblastí, opatrenia proti šíreniu inváznych druhov a prípravy analýz, stratégií, akčných plánov – vypracovanie akčných plánov na ochranu a údržbu cezhraničných ekologických koridorov, ako aj pri vzdelávaní. Tieto smery budú mať podobné pozitívne nepriame dopady na zemský povrch a krajinu. Prispejú k zachovaniu prírodnej krajiny.

- *Špecifický cieľ 3 (ii) rozvoj a posilňovanie udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy vrátane zlepšeného prístupu k TEN-T a cezhraničnej mobility.*

Aktivity predpokladané v rámci tohto cieľa zahŕňajú: zlepšenie dostupnosti a kvality cezhraničnej cestnej infraštruktúry a zlepšenie technického stavu cestnej infraštruktúry, ktorá vedie k turisticky atraktívnym miestam cezhraničného významu. V rámci týchto aktivít sa môžu realizovať projekty napr. v oblasti výstavby a modernizácie ciest, parkovísk a prestupných a multimodálnych centier. Negatívne vplyvy sa prejavujú najmä vo fáze výstavby. Počas vykonávaných stavebných prác dôjde k dočasnej zmene reliéfu terénu. Vzniknú výkopy, základy, násypy a priekopy, a zemina a pôda budú presúvané. Vzniknú tiež transformácie

pôdnej štruktúry neviditeľné na povrchu zeme. Niektoré z priestorových zmien zmiznú po ukončení stavebných prác a reliéf sa uvedie do pôvodného stavu alebo podobného k okoliu. V prípade krajiny sa negatívny vplyv bude týkať vzniku nových objektov a tratí a môže mať tiež vplyv na fragmentáciu krajiny. Trvalá transformácia prebehne v miestach, kde je realizovaná infraštruktúra pre cestné pruhy a objekty dopravnej infraštruktúry, ktoré si vyžadujú spevnenie terénu a trvalé vylúčenie biologicky aktívneho povrchu. K dočasnému vylúčeniu pozemkov dôjde už v etape realizácie projektu. Pôjde o plochy určené na stavenisko (miesta dočasného skladovania stavebného materiálu a konštrukčných prvkov a stanovištia stavebných strojov) v bezprostrednej blízkosti plánovaných projektov. Na týchto miestach môže pravidelne dochádzať k denivelizácii terénu, zmene hrúbky pôdy, ničeniu vrchných vrstiev pôdy.

V štádiu prevádzky už vybudovanej dopravnej infraštruktúry je potrebné brať do úvahy predovšetkým vplyvy spojené s emisiami plyných látok a prachov škodlivých pre životné prostredie. Tieto látky nahromadené v atmosfére sú vymyté zrážkami a v dlhších intervaloch medzi zrážkami sa usadzujú a hromadia na povrchu zeme. Ich vymytie s dažďovou vodou predstavuje riziko hromadenia znečisťujúcich látok, ktoré sa vyplavujú vo forme povrchového odtoku zo spevnených povrchov v nižších oblastiach a v spodných sedimentoch nádrží a vodných tokov. Podobné vplyvy, aj keď v menšom rozsahu, sa vyskytnú v prípade prestupových uzlov, parkovísk a intermodálnych terminálov.

Realizácia plánovaných aktivít a výber variantov by mal obsahovať aj riziko zosuvov a výskyt zlomov. Vplyv lineárnych investícií do ciest a železníc na krajinu bude do značnej miery závisieť od zvolených metód ochrany okolia pred hlukom (drahšie riešenia súvisiace s tzv. „tichým povrchom“ – neutrálne voči krajine, alebo tradičné riešenia – montáž protihlukových stien pôsobiacich negatívne alebo zemných násypov).

- *Špecifický cieľ 4(vi) Posilnenie úlohy kultúry a udržateľného cestovného ruchu v oblasti hospodárskeho rozvoja, sociálneho začlenenia a sociálnej inovácie.*

Medzi činnosťami v rámci tohto cieľa, ktoré majú vplyv na krajinu budú realizované opatrenia na ochranu, sprístupnenie a podporu hmotného, nehmotného a prírodného kultúrneho dedičstva cezhraničného významu. Z projektov zahrnutých v tomto ciele, môžu mať negatívny vplyv na krajinu iba konzervačné projekty vo forme výstavby nových objektov, kde to bude možné ohodnotiť na základe podrobnej charakteristiky a umiestnenia. Pri realizácii modernizácie, úpravy a rekonštrukcie existujúcich objektov by mali mať skôr pozitívny vplyv na krajinu, pretože v rámci prác by sa mal zlepšiť aj stav ich fasád. Pri realizácii konzervačných projektov vrátane modernizácie, úpravy a rekonštrukcie objektov kultúrneho dedičstva môže dôjsť k dočasným narušeniam krajiny a zmenám povrchu zeme.

- *Interreg akcia a) Posilňovanie inštitucionálnej kapacity orgánov verejnej moci, najmä tých, ktoré sú oprávnené riadiť osobitné územie, ako aj zainteresovaných strán a Interreg akcia c) Budovanie vzájomnej dôvery, najmä propagáciou akcií typu „ľudia ľuďom“.*

Všetky aktivity obsiahnuté v rámci tohto cieľa budú mať nepriamy pozitívny vplyv na povrch zeme a krajinu, pretože budú vplývať na optimalizáciu riadenia vrátane životného prostredia a krajiny.

Realizácia vybraných projektov navrhovaných v programe Interreg je spojená s trvalými a dočasnými zábermi poľnohospodárskych a lesných pôd, s narušením celistvosti obhospodarovaných pozemkov. V miestach dočasných záberov pozemkov (prístupové cesty,

manipulačné plochy, stavebné dvory, depónie humusu a pod.) môže dochádzať vplyvom ťažkej techniky k degradácii a zhutneniu pôdy, môže dôjsť aj k znečisteniu pôdy.

Lokality realizácie by mali byť navrhnuté tak, aby sa minimalizovali zábery najkvalitnejších pôd, aby sa minimalizovalo narušanie kompaktných lesných spoločenstiev, aby sa obmedzili riziká zhoršenia kvality pôd v priebehu výstavby a potenciálne riziká kontaminácie pôd pri výstavbe a pri prevádzke a obmedzili zásahy do ochranných lesov aj lesov osobitného určenia. Komplexné vyhodnotenie vplyvov konkrétneho projektu je možné na základe technického riešenia a vyvolaných záberov poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu.

Vplyvy na biotu, biotopy, chránené územia a migráciu

Pri hodnotení vplyvu navrhovaného Programu na biodiverzitu a prírodné hodnoty sa analyzovalo riziko výskytu negatívneho vplyvu na druhy (rastlín a živočíchov) a prirodzené biotopy, ako aj zachovanie ich vnútornej a vonkajšej celistvosti s ostatnými chránenými územiaми a ekologickými koridormi. S prihliadnutím na charakter plánovaných projektov a ich umiestnenie (napr. v mestách a v rámci existujúcich objektov a na pretvorených územiach) sa pri hodnotení zohľadnili aj vplyvy na územia mimo právnych foriem ochrany prírody. V kontexte zachovania prírodných hodnôt a kontinuity ekologických koridorov, ako aj pri zohľadnení rozsahu potenciálnej implementácie je dôležité zahrnúť do hodnotenia aj zdroje mimo chránených území.

Návrh Programu je plánovaný na realizáciu v regiónoch na poľskej a slovenskej strane, ktoré sú z veľkej časti pokryté povrchovými formami ochrany prírody, je potrebné s vysokou pravdepodobnosťou predpokladať, že investície plánované v dokumente budú prebiehať (napr. cestné investície) alebo sa nachádzať v chránených územiach. Typy aktivít v návrhu Programu možno rozdeliť do niekoľkých skupín, ktorých vplyv na prírodu, vrátane ochrany biodiverzity, živočíchov, rastlín a celistvosť chránených území, bude mať rôzny charakter, stupeň a silu. Vzhľadom na rozsah Programu a aktivity v ňom vykonávané (miestne, regionálne) bude mimoriadne dôležité zachovať integritu chránených území. Rozumie sa to ako súbor faktorov, znakov a procesov súvisiacich s daným územím ovplyvňujúcich účely jeho ochrany (týka sa to najmä lokalít Natura 2000), ale aj prepojitelnosť a ekologické väzby s inými územiaми (napr. v európskej sieti Natura 2000), zabezpečenie migrácie na úrovni ekosystémov, druhov a génov (ekologické koridory).

Pozitívne vplyvy na prírodné zdroje sa budú väčšinou týkať aktivít súvisiacich so zadržiavaním dažďovej vody. Široká škála aktivít, tak v mestských ako aj na nepretvorených územiach bude podporovať udržanie biotopov vhodných pre ich fungovanie (najmä tých, ktoré sú závislé od vody), ako aj ich obnovu a zabezpečenie optimálnych životných podmienok pre mnoho druhov rastlín a živočíchov.

Niektoré z typov aktivít uvedených v návrhu Programu budú mať negatívny alebo potenciálne negatívny vplyv na biodiverzitu a celistvosť chránených území a ekologických koridorov. Negatívne vplyvy sa môžu týkať hlavne projektov súvisiacich s rozvojom cestnej infraštruktúry a prestupných uzlami.

Návrh Programu je dokumentom, ktorého hlavnými cieľmi je zlepšovanie kvality životného prostredia, vrátane zlepšovania a udržiavania prírodných hodnôt. Program poskytuje podporu projektom zameraným priamo na ochranu biodiverzity, adaptáciu na zmenu klímy a na rozvoj dopravy, pričom zohľadňuje potreby ochrany životného prostredia.

Po analýze vplyvov Programu neboli identifikované významné negatívne vplyvy na biodiverzitu, avšak v prípade konkrétnych projektov je možné očakávať negatívne vplyvy. Negatívne vplyvy sa budú týkať hlavne fázy realizácie investícií a v menšej miere ich prevádzky. Potenciálne najväčší negatívny vplyv na biodiverzitu môžu mať dopravné investície (výstavba ciest) a tiež zlepšenie retenčných podmienok.

Pri analýze vplyvov projektov na prírodné zdroje, pre ktoré bol identifikovaný negatívny vplyv na životné prostredie z dôvodu nedostatku určených investičných lokalít (najmä líniových), nebolo možné definovať presné informácie o dopadoch na konkrétne chránené územia a objekty ochrany, ktoré sa v nich nachádzajú. O to viac by mali projekty zaradené do Programu optimálnym spôsobom zväziť kompromis medzi potrebami investorov a obyvateľov a prírodnými zdrojmi v danom mieste a mali by si zvoliť varianty, ktoré minimálne zasahujú do ekosystémov. Projekty by mali mať príslušnú environmentálnu dokumentáciu v súlade s platnými predpismi a ak popisujú potrebu vykonávania činnosti minimalizujúcich negatívny vplyv alebo kompenzujúcich, mali by sa bezvýhradne realizovať.

Negatívne vplyvy na prírodné hodnoty identifikované v správe o hodnotení je možné účinne minimalizovať predovšetkým zvážením variantu umiestnenia investície, berúc do úvahy rozmiestnenie biotopov a druhov, ako aj ekologických koridorov. Vo fáze výberu miesta realizácie projektu by sa mala vykonať identifikácia výskytu biotopov a druhov, ako aj priechodnosti migračných koridorov a zohľadnenie plánovacích dokumentov, napr. plánov ochranných úloh v prípade lokalít Natura 2000 a z nich vyplývajúcich cieľov ochranných opatrení. Účinky negatívnych vplyvov, ktoré sa väčšinou týkajú udržania priechodnosti migračných koridorov živočíchov sa dajú navyše minimalizovať zavedením riešení vhodných pre jednotlivé investície (napr. prechody pre zver, rybovody).

Vzhľadom na ciele a rozsah programu vo fáze vypracovania správy o hodnotení nebol identifikovaný žiadny výrazný negatívny vplyv na oblasti sústavy Natura 2000 vrátane ich integrity a súdržnosti. Je však potrebné poznamenať, že nešpecifikuje konkrétne projekty, ktoré budú v rámci programu podporované. Posudzovanie vplyvov na životné prostredie pre jednotlivé investície sa uskutoční vo fáze projektovania. Vzhľadom na skutočnosť, že lokality Natura 2000 zaberajú značný podiel na oblasti zahrnutej do programu, je potrebné uznať, že môže existovať riziko kolízie budúcich investícií do lokalít Natura 2000. Správa o hodnotení navyše zdôrazňuje skupiny projektov a druhy investícií, ktoré môžu potenciálne ovplyvňovať prírodné zdroje, vrátane lokalít Natura 2000.

Pre jednotlivé investície bude v súlade s poľskými a slovenskými predpismi potrebné individuálne posúdenie vplyvu na životné prostredie. V prípade investícií, ktoré budú lokalizované na územiach Natura 2000 alebo v ich blízkosti by sa v rámci hodnotenia vplyvov mala vykonať podrobná analýza možných vplyvov na integritu a objekty ochrany tých území. Posúdenie vplyvov investície na životné prostredie by malo preukázať vplyv ich sily a navrhnúť alternatívne riešenia v prípade identifikácie negatívneho vplyvu. Ak neexistujú žiadne alternatívy, alebo ak ich uplatňovanie naďalej vykazuje nepriaznivé vplyvy, hodnotenie by malo navrhnúť účinné riešenia minimalizácie alebo kompenzácie.

Vplyvy na kultúrne dedičstvo

Kultúrne dedičstvo zahŕňa pamiatky, ktoré treba chápať ako akýkoľvek produkt ľudskej činnosti, ktorý je svedectvom jeho minulej činnosti a má historickú, vedeckú, umeleckú alebo emocionálnu hodnotu. Môžu to byť napr. budovy vrátane priemyselných, urbanistické celky,

krajina a pod. Z analýzy nemožno vylúčiť archeologické pamiatky objavené aj neobjavené, na zemi i pod vodou. Pri realizácii všetkých investícií sa musí zohľadniť prítomnosť historických budov v území, pretože sú chránené príslušnými poľskými a slovenskými predpismi (v Poľsku sú tieto záležitosti upravené zákonom z 23. júla 2003 o ochrane a starostlivosti o pamiatky, na Slovensku zákonom č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov).

Existujú štyri formy pamiatkovej ochrany:

- zápis do registra pamiatok;
- uznanie za historickú (kultúrnu) pamiatku;
- vytvorenie kultúrneho parku (na Slovensku pamiatkovej rezervácie a pamiatkovej zóny);
- stanovenie ochrany v miestnom pláne územného rozvoja alebo rozhodnutie o umiestnení.

Vo fáze výberu presného umiestnenia investície treba zohľadniť umiestnenie historických budov (vrátane archeologických nálezísk) a minimalizovať prípadný negatívny vplyv vykonávaných stavebných prác na stav týchto objektov. Treba tiež zohľadniť kultúrnu krajinu, historické pamiatky, parky, aleje stromov a pod. a urbanistické celky.

- *Špecifický cieľ 2(iv) podpora adaptácie na zmenu klímy a prevencie rizika katastrof, ako aj odolnosti, a to s prihliadnutím na ekosystémové prístupy*

Investičné aktivity zamerané na zmiernenie negatívnych dopadov klimatických zmien, vrátane dopadov prírodných katastrof, ako napr.: výstavba vodných záhrad, realizácia malých retenčných zariadení, zadržiavanie a zachytávanie dažďovej vody. Všeobecne by tieto činnosti nemali mať negatívny dopad na pamiatky, s výnimkou obdobia výstavby, keby boli stavebné práce vykonávané priamo v susedstve pamiatok. Možné nepriame negatívne vplyvy by v takomto prípade súviseli so znečistením ovzdušia a s generovanými vibráciami. Pozitívne vplyvy môžu súvisieť s opatreniami adaptácie na zmenu klímy a v oblasti zachytávania vody, pretože chránia pamiatky pred prípadnými škodami zapríčinenými prírodnými javmi spôsobenými klimatickými zmenami.

- *Špecifický cieľ 2(vii) Posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach, a zníženie všetkých foriem znečistenia.*

V rámci tohto cieľa sú plánované aktivity v oblasti realizácie projektov na ochranu oblastí prírodnej hodnoty, boj proti šíreniu invázných druhov a príprava analýz, stratégií, akčných plánov – vypracovanie akčných plánov na ochranu a údržbu cezhraničných ekologických koridorov vrátane ich implementácie, ako aj vzdelávacie aktivity. Tieto aktivity budú pre pamiatky v zásade neutrálne, aj keď možno nájsť ich nepriame pozitívne vplyvy, spôsobené ochranou prírodných oblastí, ktoré, najmä v mestských oblastiach môžu spôsobovať zvýšenú retenciu vody a absorpciu látok znečisťujúcich ovzdušie, znižovanie negatívnych vplyvov na pamiatky.

- *Špecifický cieľ 3 (ii) rozvoj a posilňovanie udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy vrátane zlepšeného prístupu k TEN-T a cezhraničnej mobility*

Aktivity predpokladané v rámci tohto cieľa zahŕňajú: zlepšenie dostupnosti a kvality cezhraničnej cestnej infraštruktúry a zlepšenie technického stavu cestnej infraštruktúry, ktorá vedie k turisticky atraktívnym miestam cezhraničného významu. Môžu byť realizované projekty v oblasti výstavby a modernizácie ciest, parkovísk a prestupných a multimodálnych centier. Objekty realizované v rámci tohto cieľa, ak budú uskutočňované v blízkosti pamiatok, budú môcť mať negatívny vplyv počas výstavby vo forme vibrácií a znečistení ovzdušia. Ďalej môže dôjsť ku kolíziám s objavenými a neobjavenými pamiatkami nachádzajúcimi sa pod zemou. Pozitívne vplyvy súvisia so skutočnosťou, že investície zamerané na rozvoj verejnej hromadnej dopravy vo všeobecnosti prispievajú k zníženiu počtu jász súkromnými dopravnými prostriedkami. Zvyšovanie podielu jász uskutočňovaných prostriedkami hromadnej dopravy má vplyv na zníženie emisií do ovzdušia a jeho dopad na pamiatky. Tiež treba vziať do úvahy, že zlepšenie dostupnosti a kvality cezhraničných spojení môže mať vplyv na zvýšenie cestnej premávky.

- *Špecifický cieľ 4(vi) Posilnenie úlohy kultúry a udržateľného cestovného ruchu v oblasti hospodárskeho rozvoja, sociálneho začlenenia a sociálnej inovácie.*

Medzi činnosťami v rámci tohto cieľa, ktoré majú vplyv na životné prostredie budú realizované aktivity na ochranu, sprístupnenie a podporu hmotného, nehmotného a prírodného kultúrneho dedičstva cezhraničného významu. Projekty, na ktoré sa vzťahujú tieto aktivity pozitívne ovplyvnia ľudí zvyšovaním ich vedomostí vrátane ekologických, budú vytvárať možnosti odpočinku a rozvoja záujmov, čo môže mať nepriamy dopad na ochranu zdrojov životného prostredia. Projekty, na ktoré sa vzťahujú tieto aktivity vo všeobecnosti pozitívne ovplyvnia povedomie ľudí a teda nepriamo budú mať vplyv na rešpektovanie kultúrnych hodnôt. Významný pozitívny vplyv môže mať realizácia projektov obnovy spočívajúcich v modernizácii, úprave a rekonštrukcii objektov kultúrneho dedičstva.

- *Interreg akcia a) Posilňovanie inštitucionálnej kapacity orgánov verejnej moci, najmä tých, ktoré sú oprávnené riadiť osobitné územie, ako aj zainteresovaných strán a Interreg akcia c) Budovanie vzájomnej dôvery, najmä propagáciou akcií typu „ľudia ľuďom“.*

Všetky aktivity v rámci tohto cieľa budú mať pozitívny nepriamy vplyv na blahobyt, pretože budú mať vplyv na optimalizáciu riadenia, vrátane kultúrnych hodnôt.

Vplyvy na obyvateľstvo a zdravie

Oblasti intervencie plánované v rámci Programu môžu mať vplyv na ľudí – ich zdravie a kvalitu života. Človek je súčasťou životného prostredia, má naň silný vplyv, ale je na ňom aj veľmi závislý. Vo väčšine prípadov, keď tlak na ostatné zložky životného prostredia klesá, existuje nepriamy pozitívny vplyv na ľudí. Keď sa však zvýši tlak na životné prostredie, bude to mať negatívny vplyv aj na ľudí. Človek je v rôznej miere závislý od jednotlivých zložiek životného prostredia. Odolnosť človeka voči narušeniu životného prostredia je individuálna, závisí od zložky životného prostredia a je často subjektívna.

- *Špecifický cieľ 2(iv) podpora adaptácie na zmenu klímy a prevencie rizika katastrof, ako aj odolnosti, a to s prihliadnutím na ekosystémové prístupy.*

Aktivity zamerané na zmiernenie negatívnych vplyvov klimatických zmien, vrátane prírodných katastrof, ako napr.: výstavba vodných záhrad, realizácia malých retenčných

zariadení, zadržiavanie a zachytávanie dažďovej vody. V rámci týchto aktivít je možné realizovať aktivity spojené s výstavbou vodných záhrad a malých retenčných zariadení. Budú pre ľudí pozitívne, pretože môžu priamo prispieť k vytvoreniu lepších podmienok na odpočinok, najmä zoči-voči progresívnej zmene klímy. Nepriamo ovplyvnia vodnú bilanciu obmedzením jej odtoku a zabránením, v závislosti od charakteru projektu, záplavám a dokonca povodniam s kumulatívnym pôsobením s inými objektmi tohto typu. Počas výstavby môžu spôsobiť ťažkosti súvisiace s obsadením územia a emisiou hluku a výfukových plynov. Ostatné aktivity v rámci tohto cieľa, ako napríklad: analýzy, stratégie, programy v oblasti boja proti negatívnym účinkom klimatických zmien, najmä v podobe prírodných katastrof a vzdelávacie aktivity v oblasti adaptácie a zmierňovacích opatrení na zmenu podnebia budú nepriamo a pozitívne vplyvať na ľudí, čo spôsobí komplexný prístup k riešeniu problémov, ako aj obmedzenie negatívneho správania osôb.

- *Špecifický cieľ 2(vii) Posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach, a zníženie všetkých foriem znečistenia.*

V rámci tohto cieľa sa predpokladajú aktivity v oblasti realizácie projektov na ochranu environmentálne hodnotných oblastí, boj proti šíreniu inváznych druhov a prípravy analýz, stratégií, akčných plánov – vypracovanie akčných plánov na ochranu a údržbu cezhraničných ekologických koridorov, ako aj vzdelávacie aktivity. Všetky tieto smery činností budú mať pozitívny význam pre ľudí, pretože budú nepriamo ovplyvňovať ochranu prírodného prostredia vrátane jeho ekosystémových služieb, od ktorých sú ľudia závislí. Budú tiež dôležité pre vytváranie podmienok na oddych v mestách (ak sa tam budú nachádzať projekty), čo je dôležité v situácii postupujúcich klimatických zmien a s tým súvisiacich vln horúčav. Môžu tiež nepriamo znížiť rýchlosť odtoku vôd, čo môže byť dôležité pre obmedzenie záplav.

- *Špecifický cieľ 3(ii) rozvoj a posilňovanie udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy vrátane zlepšeného prístupu k TEN-T a cezhraničnej mobility.*

Aktivity predpokladané v rámci tohto cieľa zahŕňajú: zlepšenie dostupnosti a kvality cezhraničnej cestnej infraštruktúry a zlepšenie technického stavu cestnej infraštruktúry, ktorá vedie k turisticky atraktívnym miestam cezhraničného významu. V rámci týchto aktivít môžu byť realizované činnosti napr. v oblasti výstavby a modernizácie ciest, parkovísk a prestupových a multimodálnych centier. Tieto aktivity sú určené predovšetkým ľuďom na zlepšenie kvality života zvýšením efektívnosti a dostupnosti dopravy, ako aj znížením negatívnych vplyvov dopravy na životné prostredie. Z hľadiska vplyvu na zdravie tieto aktivity na jednej strane prispievajú k zníženiu emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia v dôsledku zlepšenia dopravy. Ak sa činnosti budú týkať výstavby alebo zlepšenia stavu obchvatov, môže to mať za následok väčší prenos emisií znečistení mimo oblasti s intenzívnym rozvojom bývania a na druhej strane to bude vyvolávať zvýšenú dopravu, ktorá môže najmä v niektorých aglomeráciách poškodiť zdravie ľudí vzhľadom na nárast emisií znečistení a hluku v týchto oblastiach. Výstavba parkovísk a prestupných alebo multimodálnych centier tiež zvýši emisie znečistení do ovzdušia na miestnej úrovni, aj keď vo všeobecnosti bude mať pozitívny vplyv na životné prostredie. Počas výstavby môžu mať obmedzenia, emisia znečisťujúcich látok a hluk negatívny vplyv.

- *Špecifický cieľ 4(vi) Posilnenie úlohy kultúry a udržateľného cestovného ruchu v oblasti hospodárskeho rozvoja, sociálneho začlenenia a sociálnej inovácie.*

Medzi činnosťami v rámci tohto cieľa, ktoré majú vplyv na životné prostredie budú realizované aktivity na ochranu, sprístupnenie a podporu hmotného, nehmotného a prírodného kultúrneho dedičstva cezhraničného významu. Projekty, na ktoré sa vzťahujú tieto aktivity pozitívne ovplyvnia ľudí zvyšovaním ich vedomostí, vrátane ekologických, budú vytvárať možnosti odpočinku a rozvoja záujmov, čo môže mať nepriamy dopad na ochranu zdrojov životného prostredia. Pokiaľ ide o projekty obnovy, vrátane modernizácie, úpravy, rekonštrukcie objektov kultúrneho dedičstva, ak budú realizované v rámci Programu, je možné konštatovať, že budú mať podobný pozitívny význam. Počas výstavby však môžu pôsobiť na ľudí neprijemne z dôvodu emisií hluku a znečistenia ovzdušia.

- *Interreg Akcia a) Posilňovanie inštitucionálnej kapacity orgánov verejnej moci, najmä tých, ktoré sú oprávnené riadiť osobitné územie, ako aj zainteresovaných strán a Akcia c) Budovanie vzájomnej dôvery, najmä propagáciou akcií typu „ľudia ľuďom“.*

Všetky aktivity spojené s týmto cieľom budú mať pozitívny dopad na ľudí, pretože budú optimalizovať riadenie vrátane životného prostredia. Medzi nimi je potrebné spomenúť najmä tieto:

- Spoločné iniciatívy týkajúce sa výmeny osvedčených postupov, podpora spolupráce pri spoločných riešeniach v oblasti životného prostredia a nízkouhlíkového hospodárstva,
- Aktivity na zvýšenie povedomia a podpory proekologického správania obyvateľov,
- Zlepšenie spolupráce v oblasti krízového riadenia, vrátane spolupráce záchranných služieb (systémy informovania a varovania obyvateľov a turistov pred zmenami poveternostných podmienok, vypracovanie systému spolupráce záchranných služieb, školenia, výmena skúseností medzi záchrannými službami a spoločné cvičenia v oblasti cezhraničných akcií /záchranných operácií) s určením hlavných prekážok cezhraničného krízového riadenia.

Kumulatívne vplyvy vrátane synergických

Kumulatívne vplyvy sú definované ako zmeny v životnom prostredí spôsobené vplyvom navrhovaných aktivít v kombinácii s inými opatreniami prítomnými na území a vplyvmi, ktoré sú výsledkom realizácie strategických dokumentov, ktoré sa majú implementovať v budúcnosti.

Návrh Programu má všeobecnú povahu a presne nešpecifikuje aktivity navrhované na podporu pokiaľ ide o technické vlastnosti ani umiestnenie. Nie je možné posúdiť možnosti ich kumulatívnych vplyvov na životné prostredie. Dá sa iba predpokladať, že kumulácia vplyvov je pravdepodobná, ak sa nachádzajú v rámci vystupujúcich alebo v budúcnosti predpokladaných vplyvov z existujúcej a plánovanej infraštruktúry. Správa o hodnotení sa pokúsila o súhrnné zostavenia súčasnej a plánovanej infraštruktúry v rozsahu, ktorý vyplýva z poľských a slovenských strategických dokumentov alebo ich návrhov. Využívané boli pritom:

- na poľskej strane:
 - o návrh Energetickej politiky Poľska do roku 2040 (v oblasti energetických investícií),
 - o Stratégia trvalo udržateľného rozvoja dopravy do roku 2030,
 - o Strategická lokalizačná štúdia Centrálného komunikačného portu, návrh výstavby 100 obchvatov;
- na slovenskej strane:
 - o Priority vo výstavbe cestnej infraštruktúry,

- Stratégia trvalo udržateľného rozvoja dopravy a mobility Žilinského samosprávneho kraja,
- Portál INEKO.

Pomocou týchto zdrojov údajov boli lokalizované všetky existujúce a plánované projekty, ktoré je možné vybudovať v období realizácie Programu. Pri určovaní možných kumulatívnych vplyvov sa použili kritériá prekrývania najmenej dvoch existujúcich alebo plánovaných investícií (mimo Programu) na chránených územiach alebo v ich blízkosti; v oblastiach blízko vodných nádrží, ochranných pásiem prívodov vody a vodných zdrojov; v blízkosti miest s počtom obyvateľov nad 50 000 (vzhľadom na hluk) a na miestach s koncentrovanou infraštruktúrou v blízkosti miest. Program nešpecifikuje konkrétne projekty, ktoré sa v jeho rámci budú realizovať, je možné len konštatovať, že môže dôjsť ku kumulácii vplyvov na životné prostredie. Nehodnotila sa miera kumulácie vplyvov z dôvodu neúplných údajov. Konečné hodnotenie je možné vykonať, keď bude známe umiestnenie jednotlivých projektov a ich charakteristiky.

Pravdepodobne významné cezhraničné environmentálne vplyvy vrátane vplyvov na zdravie

Základom cezhraničného hodnotenia je stanovenie možností významného nepriaznivého vplyvu v dôsledku vykonania ktorejkoľvek z aktivít uvedených v Programe alebo požiadavka zainteresovanej strany. Je to v súlade s Dohovorom z Espoo o posudzovaní vplyvov na životné prostredie presahujúcich štátne hranice. V rámci správy o hodnotení sa hodnotila možnosť cezhraničných vplyvov na životné prostredie, ktorá sa rozumie ako vplyv projektov uvedených v Programe na susedné štáty.

Potenciálny cezhraničný dopad aktivít závisí od:

- lokalizácie projektu,
- charakteru investícií, ktoré sú navrhované na realizáciu,
- rozsahu dopadov navrhovaných projektov v štádiu realizácie, prevádzkovania a v prípade výskytu havarijného stavu.

Medzi projekty uvedené v programovom dokumente, ktoré môžu mať cezhraničný vplyv na životné prostredie je potrebné uviesť investície do výstavby ciest a investície v oblasti vodného hospodárstva. Druh a potenciálny rozsah vplyvu na životné prostredie a cezhraničné vplyvy bude možné presne definovať až po uverejnení ich lokalizácie a typu. Program sa v súčasnej podobe vyznačuje vysokou mierou všeobecnosti, ktorá znemožňuje identifikáciu konkrétnej povahy a rozsahu možných cezhraničných vplyvov. Investičné zámery, ktoré môžu mať významný vplyv na životné prostredie, môžu mať aj cezhraničný vplyv, berúc do úvahy vplyvy medzi Poľskom a Slovenskom, ako aj dopady na tretie krajiny.

Každá z významnejších navrhovaných aktivít investičného charakteru prešla alebo prejde vo fáze predprojektovej prípravy procesom posudzovania vplyvov navrhovaných činností na životné prostredie podľa zákona o posudzovaní. Ako výstup z tohto procesu je aj zhodnotenie možných pravdepodobne významných cezhraničných environmentálnych vplyvov vrátane vplyvov na zdravie resp. definovanie potreby cezhraničného posudzovania. Na základe súčasného vyhodnotenia vplyvov na životné prostredie sa významné nepriaznivé cezhraničné environmentálne vplyvy nepredpokladajú.

V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA NAVRHOVANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO SÚVISLÚ EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (NATURA 2000)

Ako sa konštatuje v stanovisku príslušných orgánov ochrany prírody a krajiny implementácia strategického dokumentu priamo ovplyvňuje chránené územia a ich ochranné pásma. Preto sa osobitná pozornosť v procese implementácie, pri výbere a hodnotení implementačných aktivít Programu musí venovať posúdeniu ich príspevku k ochrane resp. vylúčeniu negatívnych vplyvov na tieto územia. Táto požiadavka sa odráža v návrhu opatrení definovaných týmto stanoviskom.

Implementácia strategického dokumentu v závislosti od prírodných podmienok si môže vyžadovať aj likvidáciu biotopov európskeho významu a to zásahom do chránených území na úrovni európskej (Natura 2000) a obmedzením konektivity týchto území.

Je pravdepodobné, že niektoré návrhy programu Interreg budú mať negatívne vplyvy na územia Natura 2000. V zmysle smernice o biotopoch a voľne žijúcich vtákoch vplyvy každého navrhovaného plánu alebo projektu, ktorý by mohol mať významný vplyv na lokality v sústave Natura 2000, musia prejsť mechanizmom primeraného posúdenia a to ešte pred samotným povolením takejto činnosti. Výsledok primeraného posúdenia je podkladom v rámci samostatného konania o posudzovaní vplyvov a následného povoľovania.

VI. ZÁVERY

1. Výsledok procesu posudzovania

Hodnotenie vplyvov bolo realizované v dostatočnom rozsahu na preukázanie očakávateľných vplyvov realizácie stratégie obsiahnutej v strategickom dokumente, v súlade s určeným rozsahom hodnotenia a za použitia adekvátnych metód s prihliadnutím na mieru určitosti vstupných údajov. Správa o hodnotení napriek drobným nedostatkom, na ktoré poukázali aj doručené stanoviská dotknutých orgánov, dostatočne identifikuje očakávateľné vplyvy implementácie strategického dokumentu v zmysle zákona o posudzovaní. Správa o hodnotení svojim obsahom a rozsahom vrátane analýz súčasného stavu životného prostredia zodpovedá miere presnosti výpovede strategického dokumentu. Informácie v správe o hodnotení neboli spochybnené žiadnou pripomienkou v procese prerokovania ani písomnými stanoviskami. Na základe pripomienok a námetov vznesených v procese prerokovania a pripomienkovania a na základe poznatkov spracovateľa posudku bol doplnený návrh opatrení, ktorý je súčasťou tohto stanoviska.

Vzhľadom na skutočnosť, že správa o hodnotení neobsahuje vlastné analýzy stavu životného prostredia v oblastiach, na ktoré sa vzťahujú predpokladané dopady (kapitola 6.2 správy o hodnotení), ale len zhrnutie výstupov týchto analýz, boli pri spracovaní odborného posudku verifikované v správe o hodnotení uvedené závery. Vzhľadom na dostupnosť údajov toto bolo možné len pre územie Slovenskej republiky, a preto sa toto stanovisko vzťahuje len na časť dotýkajúcu sa Slovenskej republiky.

Na základe vyhodnotenia informácií o posudzovanom strategickom dokumente obsiahnutých v správe o hodnotení, v doručených stanoviskách a odbornom posudku je možné konštatovať, že napriek skutočnosti, že navrhovaná stratégia obsiahnutá v strategickom

dokumente explicitne neprináša také nepriaznivé vplyvy, ktoré vylučujú jej realizáciu a vo všeobecnosti pozitívne vplyvy jej realizácie prevažujú nad nepriaznivými a teda je možné odporučiť schválenie posudzovaného strategického dokumentu, je potrebné prijať opatrenia, ktoré zabránia, resp. obmedzia vznik nepriaznivých vplyvov realizácie stratégie obsiahnutej v strategickom dokumente či už vo fáze prípravy, výberu a následne realizácie jednotlivých aktivít a osobitne aktivít investičného charakteru.

Dôležité je zahrnúť jednoznačné požiadavky na environmentálnu kvalitu aktivít ako kondicionál do strategického dokumentu a následne výziev na predkladanie návrhov jednotlivých aktivít. Osobitne dôležité je pritom zohľadniť možnosti vzniku synergických pozitívnych i negatívnych efektov realizovaných implementačných aktivít stratégie obsiahnutej v strategickom dokumente (Programe) a to dôslednou väzbou výberu parciálnych implementačných aktivít na integrované stratégie rozvoja (PHSR/IUS), ktorých účelom je práve uchopenie týchto synergických efektov. Návrh opatrení a podmienok na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov v správe o hodnotení absentoval, preto bol spracovateľom odborného posudku doplnený v reflexii doručených stanovísk vyhodnotených ako je uvedené vyššie a na základe autormi správy o hodnotení navrhovaných riešení zameraných na prevenciu, obmedzenie alebo environmentálnu kompenzáciu negatívnych dopadov na životné prostredie, ktoré môžu byť výsledkom implementácie programu. Tento návrh opatrení sa premietol aj do tohto stanoviska.

Na základe výsledku procesu SEA v súlade s ustanoveniami zákona o posudzovaní, pri ktorom sa zväžil význam očakávaných vplyvov na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľstva, z hľadiska ich pravdepodobnosti, rozsahu a trvania, so zameraním najmä na súlad s ostatnými strategickými dokumentmi na cezhraničnej, národnej a regionálnej úrovni, úroveň spracovania oznámenia, určený rozsah hodnotenia, úroveň spracovania správy o hodnotení, výsledku verejného prerokovania, stanovísk a konzultácií počas celého priebehu procesu posudzovania a za súčasného stavu poznania, MŽP SR

odporúča

schválenie strategického dokumentu v znení, v ktorom bol predložený na MŽP SR a na základe, ktorého bola vypracovaná správa o hodnotení. Pri ďalšom schvaľovaní je potrebné zohľadniť opatrenia uvedené v časti VI.3. tohto stanoviska. Ak jednotlivé rozvojové programy a prioritné kroky podporované strategickým dokumentom budú spĺňať kritériá pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie podľa zákona o posudzovaní, bude potrebné vykonať posúdenie vplyvov na životné prostredie podľa tohto zákona pred ich povolením podľa osobitných predpisov.

2. Odporúčaná variant

Na základe záverov komplexného posúdenia strategického dokumentu MŽP SR odporúča schválenie navrhovaného a následne implementáciu predloženého realizačného variantu uvedeného v strategickom dokumente za splnenia všetkých podmienok a opatrení ako sú uvedené v tomto stanovisku. Ich splnenie je predpokladom pre zabezpečenie záujmov ochrany životného prostredia a udržateľnosti ako aj záujmov dotknutej verejnosti, potenciálnych nositeľov implementačných aktivít strategického dokumentu i verejného záujmu.

Okrem nulového variantu (stav, ktorý by nastal, ak by sa strategický dokument neprijal) je strategický dokument spracovaný v jednom variante. Povaha strategického dokumentu si nevyžaduje iný variant, porovnanie s nulovým variantom slúži na porovnanie so situáciou, ak by sa strategický dokument nerealizoval.

3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu

Na základe posúdenia kvality životného prostredia v dotknutom území, celkových výsledkov procesu posudzovania, pripomienok a stanovísk zainteresovaných subjektov v procese posudzovania, záznamu z verejného prerokovania, správy o hodnotení, ako aj zo záverov odborného posudku sa odporúčajú pre realizáciu strategického dokumentu navrhnuté opatrenia, ktoré vyplynuli zo stanovísk zainteresovaných subjektov posudzovania, ktoré MŽP SR odporúča rešpektovať pri finálnom dopracovaní posudzovaného strategického dokumentu. Strategický dokument sa odporúča na schválenie v znení, v ktorom bol predložený na MŽP SR a prepracovaný, dopracovaný, resp. upravený v súlade s plnením pripomienok tak, ako sú formulované v časti VI.3. tohto stanoviska.

Odporúčané podmienky a opatrenia pre schválenie strategického dokumentu

Na základe vyššie uvedeného je potrebné prijať nasledujúce opatrenia a podmienky na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov realizácie stratégie obsiahnutej v strategickom dokumente pre nasledujúce fázy prerokovania a schvaľovania strategického dokumentu v Slovenskej republike a procesoch prípravy, výberu a realizácie implementačných aktivít realizovaných na území Slovenskej republiky:

- zabezpečiť transparentnosť ďalšieho postupu prerokovania a schvaľovania strategického dokumentu a procesu prípravy a výberu implementačných aktivít;
- v ďalších stupňoch prípravy dokumentácie zhodnotiť možnosti zapracovania požiadaviek Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky uvedených v stanovisku č. 20168/2021/OSD/38637 zo dňa 30.03.2021, keďže tieto svojim charakterom presahujú rámec SEA;
- zhodnotiť možnosti zapracovania požiadaviek na podporu realizácie projektov zameraných na zníženie vplyvu turizmu na životné prostredie v citlivých lokalitách (národné parky);
- zabezpečiť proces posudzovania vplyvov na životné prostredie pre jednotlivé implementačné aktivity v zmysle zákona o posudzovaní vrátane informovanosti verejnosti o vplyve aktivít na životné prostredie vo fáze realizácie aktivity a po jej ukončení, jednotlivé aktivity posudzovať vo vzťahu k potenciálnym ekologickým ale aj sociálnym konfliktom (zaťaženie obyvateľstva, energetická chudoba, križovania ekologických a infraštruktúrnych a dopravných koridorov, konflikty záujmov vo využívaní územia, konflikty medzi verejným záujmom ochrany prírody a ekonomickým využívaním územia a pod.);
- pri príprave a výbere aktivít realizácie stratégie obsiahnutej v Programe vylúčiť významné negatívne vplyvy na územia sústavy Natura 2000, svetové prírodné a kultúrne dedičstvo, resp. vylúčiť aktivity prinášajúce tieto vplyvy;
- pri príprave a výbere aktivít realizácie stratégie obsiahnutej v Programe uprednostniť riešenia podporujúce sociálnu a ekonomickú odolnosť komún a regionálnych ekonomík a využitie špecifického potenciálu prihraničných území;

- pri všetkých implementačných aktivitách strategického dokumentu vyžadovať posúdenie ich relevancie vo vzťahu k sústave chránených území Natura 2000 a v prípade jej dotknutosti vyžadovať kompletne posúdenie procesom hodnotenia vplyvov na životné prostredie podľa zákona o posudzovaní;
- pri všetkých implementačných aktivitách strategického dokumentu podmieniť ich podporu z programu splnením všetkých environmentálnych štandardov a to aj vo vzťahu k synergickým a kumulatívnym efektom, v prípade aktivít s nevyhnutným negatívnym dopadom napriek opatreniam na jeho elimináciu a zníženie dôsledne vyžadovať realizáciu kompenzačných opatrení a monitoring ich účinnosti;
- pri výbere implementačných aktivít pre podporu zvýhodniť tie, ktoré svojim riešením prispievajú aj k riešeniu aktuálnych environmentálnych výziev a problémov;
- pri všetkých implementačných aktivitách strategického dokumentu podmieniť ich podporu z Programu súladom s jestvujúcimi integrovaným stratégiami regionálneho rozvoja a sektorálnymi národnými programami a odvetvovými plánmi (napr. vodného hospodárstva, protipovodňovej ochrany, programami starostlivosti o chránené územia a i.), predovšetkým Národnou stratégiou rozvoja Slovenska do roku 2030 plniacou funkciu národnej stratégie regionálneho rozvoja (NSRR) a programami hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (PHRSR) ako integrovanými územnými stratégiami v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 2019/176;
- pri výbere implementačných aktivít strategického dokumentu osobitnú pozornosť venovať podpore aktivít so synergickým efektom, osobitne pri riešení integrovaných dopravných systémov, prepojení cestnej, železničnej, pešej a cyklistickej dopravy vrátane zariadení statickej dopravy;
- pri implementačných aktivitách strategického dokumentu investičného charakteru podmieniť ich podporu z programu súladom s právnymi predpismi Slovenskej republiky platnými v území realizácie danej aktivity vrátane súladu s platnou územnoplánovacou dokumentáciou (Koncepcia územného rozvoja Slovenska, územný plán regiónu, územný plán obce);
- pri všetkých implementačných aktivitách strategického dokumentu podmieniť ich podporu z Programu využitím najlepších dostupných riešení z hľadiska minimalizácie environmentálnej záťaže, z hľadiska príspevku k riešeniu existujúcich problémov a výziev ochrany životného prostredia a osobitne smart riešení vrátane prírody blízkejších riešení, riešení minimalizujúcich energetickú spotrebu, vznik odpadov a iných environmentálnych záťaží, riešení minimalizujúcich obmedzenia prirodzeného kolobehu a retenčnej kapacity vôd v krajine;
- lokality realizácie navrhnuť tak, aby sa minimalizovali zábery najkvalitnejších pôd, aby sa minimalizovalo narušanie kompaktných lesných spoločenstiev, aby sa obmedzili riziká zhoršenia kvality pôd v priebehu výstavby a potenciálne riziká kontaminácie pôd pri výstavbe a pri prevádzke a obmedzili zásahy do ochranných lesov aj lesov osobitného určenia;
- pri príprave a výbere aktivít realizácie stratégie obsiahnutej v Programe osobitnú pozornosť venovať komplexnému posúdeniu ich vplyvu na zložky životného prostredia počas realizácie investičných aktivít a vo fáze ich prevádzky (napr. pri rekonštrukčných a stavebných prácach zabráneniu úniku znečisťujúcich látok do vody, zabrániť úniku prevádzkových kvapalín zo strojov do vody a pôdy, v prípade potreby využívať najbližšie zdroje podzemnej vody, používať vhodné technológie na obmedzenie emisií látok do ovzdušia, vytvoriť zelené územia pozdĺž pozemných komunikácií v zodpovedajúcej šírke, chrániť mestskú zeleň, využívať BAT technológie v jednotlivých projektoch, zabezpečiť pohyb všetkých strojov po presne vytýčených príjazdových komunikáciách, zabezpečiť

vhodné uskladnenie znečistenej zeminy, vrstiev zeminy a ornice a rekultiváciu lokalít po uskutočnení projektov, minimalizovať záber pôdy pre objekty skládok a odstavných plôch, upraviť spôsob nakladania s odpadmi).

Na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu predpokladaných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie sa na základe identifikácie predpokladaných vplyvov v etape SEA odporúčajú pre etapu implementácie strategického dokumentu nasledovné opatrenia:

Opatrenia na zmiernenie vplyvov na ovzdušie, vplyvov hluku a vibrácií, vplyvov na obyvateľstvo a zdravie:

- Zvažovať alternatívy umiestnenia stavieb vzhľadom na vzdialenosť od zastavaných území miest a obcí. Vedením dopravných stavieb v blízkosti obývaných území je reálne riziko, že imisie (hluk, emisie znečisťujúcich látok, vibrácie) nebudú plniť požadovanú funkciu obchvatov sídiel na súčasnej dopravnej trase;
- Návrhu protihlukových opatrení sa venovať aj na existujúcich úsekoch dopravnej siete, u ktorých emisie hluku presahujú hygienické limity v Slovenskej republike a to hlavne v územiach, kde sa zdržujú senzitivne skupiny obyvateľov (napr. nemocnice, školy, sociálne zariadenia) a kde trvalo bývajú ľudia;
- V sídlach mestského typu je veľká koncentrácia povrchov, ktoré sa silne zahrievajú a majú veľkú tepelnú kapacitu. To spôsobuje značnú akumuláciu tepla v prostredí miest vytvárajú sa tzv. mestské tepelné ostrovy. Odporúča sa pre povrchy ciest, parkovísk, chodníkov, v zastavaných územiach sídiel, preferovať stavebné materiály, ktoré odrážajú slnečné lúče, resp. vodopriepustné materiály;
- Pri projektovaní navrhovaných investičných zámerov v zastavaných územiach preferovať technické riešenie, ktoré minimalizuje zábery zelene.

Opatrenia na zmiernenie budúcich rizík spojených so zmenou klímy:

- Stanoviť citlivosť variantov veľkých projektov na riziká súvisiace so zmenou klímy, určiť rozsah možného vystavenia jednotlivých variantov súčasným a budúcim rizikám, identifikovať a priorizovať ich;
- Pre navrhované stavby aplikovať adaptačné opatrenia pre znižovanie rizík klimatických javov, ktoré sú v podmienkach konkrétneho projektu opodstatnené;
- Adaptačné opatrenia aplikovať aj u existujúcich projektov s rizikom pôsobenia klimatických javov (napr. inštalácia ochranných systémov (napr. vetrolamy, protipovodňová ochrana), inštalácia monitorovacích, informačných a výstražných systémov, environmentálny manažment (napr. zalesnenie povodia), zvýšenie rozpočtu na údržbu a obnovu).

Opatrenia na zmiernenie vplyvov na pôdy:

- Zvažovať alternatívy umiestnenia stavieb na poľnohospodárskej pôde so zreteľom na ochranu najkvalitnejších poľnohospodárskych pôd a obmedzenia zásahov do ochranných lesov aj lesov osobitného určenia;
- Pri projektovaní navrhovaných projektov preferovať technické riešenie, ktoré minimalizuje zábery poľnohospodárskej pôdy resp. lesnej pôdy.

Opatrenia na zmiernenie vplyvov na horninové prostredie a nerastné suroviny, geologické riziká:

- V rámci prípravy a výstavby navrhovaných projektov je potrebné realizovať opatrenia na zabezpečenie stability horninového prostredia. Tieto opatrenia musia byť navrhnuté na základe podrobného inžinierskogeologického a hydrogeologického prieskumu;
- V rámci projektových riešení je potrebné zohľadniť aj riziko kumulatívneho vplyvu s extrémnymi zrážkovými javmi a povodňami;
- V prípade stretu navrhovaných projektov s významnými geologickými lokalitami, s lokalitami ložísk nerastných surovín, preferovať technické riešenie, ktoré minimalizuje vplyv na ne.

Opatrenia na zmiernenie vplyvov na povrchové a podzemné vody:

- Zvažovať alternatívy umiestnenia stavieb so zreteľom na ochranu vodárenských zdrojov, prírodných liečivých zdrojov, prírodných zdrojov minerálnych vôd;
- Umiestnenie projektov v chránenej vodohospodárskej oblasti, v ochranných pásmach vodárenských zdrojov, prírodných liečivých zdrojov, prírodných zdrojov minerálnych vôd je možné za predpokladu ak zistenia hydrogeologického prieskumu preukáza, že navrhované technické riešenie navrhovanej stavby nebude mať vplyv na režim a kvalitu kolektorov týchto zdrojov vôd;
- Všetky aktivity spojené s vodnými tokmi, vodnými stavbami a majetkom v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku, š.p. vopred prekonzultovať a písomne odsúhlasiť;
- Dopravné stavby v oblasti križovania s vodným tokom musia mať také parametre, aby nedošlo k zníženiu prietokového profilu dotknutého vodného toku, a aby neboli prekážkou pre odtok veľkých vôd;
- V rámci prípravy navrhovanej dopravnej infraštruktúry minimalizovať zásahy do korýt vodných tokov;
- Pri návrhu nakladania s dažďovými vodami zachytenými na spevnených povrchoch navrhovaných projektov je potrebné vychádzať z miestnych geologických a hydrogeologických podmienok. V územiach, kde je to možné, voliť prednostne infiltráciu zrážkových vôd do horninového prostredia. V prípade vypúšťania do vodného toku je potrebné posúdiť tok na možnosť zaústenia kulminačného prietoku prečistených zrážkových vôd a podľa potreby navrhnúť príslušné opatrenia.

Opatrenia na zmiernenie vplyvov na prírodu a krajinu:

- Zvažovať alternatívy umiestnenia stavieb dopravnej infraštruktúry so zreteľom na ochranu území chránených podľa zákona č. 543/2002 Z. z. v z.n.p. (Národná sústava chránených území, Chránené vtáčie územia, Územia európskeho významu), na ochranu chránených stromov, prioritných biotopov, biotopov európskeho významu;
- Pri projektovaní navrhovaných činností preferovať technické riešenie, ktoré minimalizuje zábery území chránených území (Národná sústava chránených území, Chránené vtáčie územia, Územia európskeho významu), na ochranu chránených stromov, prioritných biotopov, biotopov národného a európskeho významu;
- Komplexné vyhodnotenie predpokladaných vplyvov konkrétneho navrhovaného opatrenia projektov s významnými vplyvmi na prvky ochrany prírody a krajiny vykonať samostatným posúdením vplyvov navrhovanej činnosti na základe konkrétneho technického riešenia a poznania prírodných pomerov;
- V zmysle smernice o biotopoch vplyv každého navrhovaného plánu alebo projektu, ktorý by mohol mať významný vplyv na lokality v sústave Natura 2000, musia prejsť

mechanizmom primeraného posúdenia a to ešte pred samotným povolením činnosti. Výsledok primeraného posúdenia je podkladom následného povoľovania;

- V technickom riešení stavieb navrhovaných projektov v oblastiach migrácie avifauny, netopierov, navrhnúť zábranu proti vletu vtákov a netopierov;
- U navrhovaných projektov, ktoré križujú významné migračné trasy, s viacročnou výstavbou je potrebné riešiť minimalizáciu vplyvov na migráciu zveri aj počas výstavby. Potrebné je zabezpečiť vytvorenie koridoru cez stavenisko tak, aby bol zabezpečený prechod migrujúcej zveri počas celej doby výstavby. Riešenie koridoru konzultovať s pracovníkmi ŠOP SR;
- Vegetačné úpravy navrhovaných činností navrhnúť z pôvodných domácich druhov drevín a to najmä v oblastiach migračných koridorov, ktoré stavba križuje, aby navádzali živočíchy k navrhnutým opatreniam pre umožnenie migrácie. Návrh vegetačných úprav konzultovať so správou ŠOP SR;
- Náhradnú výsadbu za odstránenú nelesnú drevinovú vegetáciu vysadiť na miestach, kde bude plniť rovnakú funkciu ako tá, ktorá bude výstavbou zlikvidovaná.

Opatrenia na zmiernenie vplyvov na kultúrne dedičstvo:

- V prípade kolízie navrhovaného prvku projektu s pamiatkovým územím, národnou kultúrnou pamiatkou, pri projektovej príprave je nevyhnutné zohľadňovať zásady ich ochrany (vrátane rešpektovania ochrany vymedzených diaľkových panoramatických pohľadov, respektíve pohľadových uhlov).

Opatrenia v oblasti odpadového hospodárstva:

- Plniť ciele odpadového hospodárstva v oblasti stavebného odpadu a odpadu z demolácie v zmysle aktuálne platného Programu odpadového hospodárstva týkajúce sa zvyšovania prípravy na opätovné použitie, recykláciu a zhodnotenie stavebného odpadu a odpadu z demolácie vrátane;
- V rámci prípravy a výstavby projektov uplatňovať opatrenia na minimalizáciu produkcie stavebných odpadov (najmä výkopovej zeminy). Vďaka použitiu výkopových zemín zo stavby sa znížia požiadavky na ťažbu nových materiálov a súčasne sa eliminujú požiadavky na likvidáciu nevhodných zemín. Tým sa zároveň znížia nároky na transport materiálov, čo sa prejaví nižšou hlučnosťou, prašnosťou, emisiami. Synergický účinok týchto činiteľov chráni životné prostredie a pozitívne ovplyvňuje kvalitu života;
- Pri výstavbe navrhovaných činností, tam kde to technické podmienky umožnia, využívať recyklované stavebné odpady;
- Vytvárať podmienky pre zjednodušené využitie recyklátov pri výstavbe a rekonštrukcii stavieb.

Opatrenia vyplývajúce z doručených stanovísk

Všetky požiadavky, ktoré boli v kapitole III.6 „Stanoviská predložené k správe o hodnotení a ich vyhodnotenie“ tohto stanoviska MŽP SR na základe stanovísk doručených dotknutými orgánmi a ďalšími orgánmi v procese pripomienkovania správy o hodnotení vyhodnotené ako akceptované zapracovať do návrhovej a následne aj do implementačnej časti strategického dokumentu.

Pripomienky, ktoré boli obstarávateľom zobrazené na vedomie ako odporúčania alebo upozornenia, primerane zohľadniť v príprave aktualizácie v návrhovej a následne aj v implementačnej časti strategického dokumentu.

Všeobecné opatrenia na predrealizačnú etapu riešenia jednotlivých projektov spadajúcich pod zákon o posudzovaní

- Zabezpečiť dôsledné uplatnenie posudzovania vplyvov na životné prostredie na úrovni konkrétnych činností (projektov) podľa tretej časti zákona o posudzovaní tak, aby bola zabezpečená ich environmentálne prijateľná lokalizácia, technická a technologická optimalizácia, výber najlepších dostupných technológií, ako aj vyváženosť environmentálnych, sociálnych a ekonomických aspektov;
- Pre jednotlivé projekty, u ktorých sa predpokladá, že môžu mať samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom významný vplyv na územia Natura 2000 a migráciu je potrebné vypracovať „Primerané posúdenie“, t.j. vyhodnotiť vplyv na územia sústavy Natura 2000 podľa platnej metodiky;
- Zároveň sa odporúča jednotlivé projekty posúdiť z hľadiska zmeny klímy a podľa postupov rámcovej smernice o vodách.

Pri príprave konkrétnych projektov je potrebné dodržať požiadavky všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia vrátane zdravia obyvateľov, ktoré budú platné v čase ich prípravy a realizácie, vrátane všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie.

4. Odôvodnenie záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu

Stanovisko bolo vypracované podľa § 14 zákona o posudzovaní a prílohy č. 6 zákona o posudzovaní, na základe doručenia odborného posudku vypracovaného podľa § 13 zákona o posudzovaní, na základe všetkých dostupných podkladov a výsledkov správy o hodnotení vplyvov na životné prostredie.

Stanovisko bolo vypracované na základe nasledovných podkladov:

- Správa o hodnotení;
- Výsledky a zápis z verejného prerokovania správy o hodnotení;
- Stanoviska dotknutých orgánov
- Odborný posudok

Pri hodnotení podkladov a vypracovaní tohto stanoviska MŽP SR sa postupovalo podľa ustanovení zákona o posudzovaní.

Pri odporúčaní návrhu strategického dokumentu sa brali do úvahy environmentálne vplyvy na prírodné prostredie, chránené územia, územný systém ekologickej stability, obyvateľstvo a jeho zdravie, narušenie pohody a kvality života a ich zraniteľnosť, na kultúrne a historické pamiatky.

Predložená správa o hodnotení v dostatočnej miere primerane ku charakteru strategického dokumentu identifikuje a popisuje predpokladané vplyvy na životné prostredie vo vzťahu k jednotlivým v stratégii zaradeným a hodnoteným projektom.

Eliminácia, prípadne minimalizácia potenciálnych negatívnych environmentálnych vplyvov je v prípade implementácie a realizácie jednotlivých projektov (navrhovaných činností) podmienkou uplatnenia preventívnych opatrení a monitoringu v polohe jednotlivých projektov podľa zákona o posudzovaní.

K správe o hodnotení bolo doručených 28 písomných stanovísk. Všetky stanoviská sú uvedené a vyhodnotené v príslušnej časti tohto stanoviska (*III.6. Stanoviská predložené k správe o hodnotení a ich vyhodnotenie*), opodstatnené pripomienky boli premietnuté

do kapitoly VI.3 *Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu.*

Podľa § 17 ods. 13 zákona o posudzovaní je obstarávateľ povinný zohľadniť stanovisko MŽP SR, predložené stanoviská a obsah verejného prerokovania v návrhu strategického dokumentu.

Podľa § 17 ods. 14 zákona o posudzovaní majú byť výsledky posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie a zohľadnenie vyhodnotenia predložených stanovísk spolu s ich vyhodnotením uvedené rezortným orgánom v doložke vplyvov na životné prostredie (obsah doložky vplyvov na životné prostredie je uvedený v prílohe č. 7 zákona o posudzovaní).

Ak však obstarávateľ nezohľadní pripomienky vyplývajúce z tohto stanoviska z posúdenia strategického dokumentu a ak ide o dopracovanie strategického dokumentu, je podľa § 15 ods. 5 zákona o posudzovaní povinný svoj postup zdôvodniť a také odôvodnenie zverejniť a doložiť ho spolu s týmto stanoviskom z posúdenia strategického dokumentu schvaľujúcemu orgánu k návrhu strategického dokumentu.

Obstarávateľ zverejní stanoviská a pripomienky uplatnené k návrhu strategického dokumentu, pričom uvedie, ako ich zohľadnil a zapracoval do návrhu strategického dokumentu, ako zohľadnil obsah a závery správy o hodnotení, ako zohľadnil dôsledky schválenia strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie, a uvedie dôvody na zvolenie konkrétnych alternatív strategického dokumentu v porovnaní s inými alternatívami.

V prípade, že schvaľujúci orgán schváli strategický dokument v inom znení, aké bolo predložené, vypracuje v spolupráci s obstarávateľom informácie podľa § 15 ods. 5 zákona o posudzovaní. Obstarávateľ následne doručí schválený strategický dokument, ktorému predchádzalo posudzovanie podľa zákona, spolu s informáciami podľa § 15 ods. 5 zákona o posudzovaní v listinnom vyhotovení a na elektronickom nosiči dát MŽP SR a zároveň ho zverejní na svojom webovom sídle alebo iným vhodným spôsobom. MŽP SR súčasne zverejní schválený strategický dokument spolu s informáciami podľa § 15 ods. 5 zákona o posudzovaní na svojom webovom sídle.

5. Návrh monitoringu

Vzhľadom na skutočnosť, že proces SEA je procesom predchádzajúcim procesu posudzovania vplyvov jednotlivých implementačných aktivít (tzv. navrhovaných činností) na životné prostredie (časť EIA) podľa zákona o posudzovaní a je súčasťou procesu povoľovania podľa príslušných právnych noriem, predovšetkým zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) a rozhodnutí Ústavného súdu a nadväzuje na ďalšia fáza projektovej prípravy, nie je potrebné určovať špecificky rozsah poprojektovej analýzy nad rámec vyššie uvedených opatrení a analýz nadväzujúcich na monitoring tak, ako je to obsiahnuté v samotnom posudzovanom strategickom dokumente.

6. Vyhlásenie sumarizujúce, ako boli začlenené úvahy o environmentálnych aspektoch do strategického dokumentu, ako bola zohľadnená správa o hodnotení strategického dokumentu, ako boli zohľadnené stanoviská verejnosti k správe o hodnotení strategického dokumentu, výsledky uskutočnených konzultácií, dôvody výberu

schváleného strategického dokumentu v porovnaní s inými prijateľnými variantmi a informácia o opatreniach, o ktorých sa rozhodlo v súvislosti s monitoringom

Proces SEA bol poznačený vysokou mierou neistoty vo vzťahu k vlastnému posudzovanému dokumentu a miery všeobecnosti formulácií v ňom obsiahnutých, ako aj dostupnosti informácií, ktoré rovnocenným, komplexným a aktuálnym spôsobom prezentujú stav životného prostredia v Poľsku a na Slovensku, ktoré sú východiskovým bodom pre analýzy. Týka sa to najmä posúdenia stavov vôd a monitorovania prírody, ale aj absencie cezhraničných koncepcií pri ochrane biotopov v chránených územiach, ako aj chýbajúca koncepcia kohézneho systému migračných koridorov. Aby sa eliminovali tieto problémy, boli použité rôzne zdroje údajov, ktoré poskytli čo najpresnejšie a najaktuálnejšie informácie a hodnotenie vplyvov bolo založené na typickom riešení a celkovom hodnotení. Rozdielne legislatívne úpravy procesov posudzovania boli výzvou pre spracovateľov správy o hodnotení vplyvov. Neistotu v SEA danú vyššie uvedenými skutočnosťami musia vyvážiť opatrenia v následných procesoch posudzovania vplyvov jednotlivých navrhovaných činností na životné prostredie (časť EIA) ako aj v polohe povolovacích procesov v zmysle národných legislatív.

Ako sa konštatuje v stanovisku príslušných orgánov ochrany prírody a krajiny implementácia strategického dokumentu priamo ovplyvňuje chránené územia a ich ochranné pásma. Preto sa osobitná pozornosť v procese implementácie, pri výbere a hodnotení implementačných aktivít Programu musí venovať posúdeniu ich príspevku k ochrane resp. vylúčeniu negatívnych vplyvov na tieto územia. Táto požiadavka sa odráža v návrhu opatrení definovaných týmto stanoviskom.

Všetky stanoviská doručené k správe o hodnotení boli vyhodnotené a premietnuté do návrhu opatrení tohto stanoviska. Proces posudzovania predloženého Programu naplnil aj zákonné požiadavky zabezpečenia účasti verejnosti. Zástupcovia verejnosti mali možnosť vstúpiť do procesu posudzovania tak vo fáze prípravy rozsahu hodnotenia na základe zverejnenia oznámenia o strategickom dokumente, po zverejnení rozsahu hodnotenia príslušným orgánom ako aj v procese pripomienkovania správy o hodnotení.

Environmentálne aspekty sú vzhľadom na celkový charakter strategického dokumentu jeho integrálnou súčasťou. Cieľom SEA bolo posúdiť predpokladané vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie obyvateľstva a navrhnúť také opatrenia, ktoré budú negatívne vplyvy eliminovať a minimalizovať.

Správa o hodnotení, spracovaná podľa prílohy č. 4 zákona o posudzovaní, dostatočne podrobne, objektívne a primerane dostupným informáciám, aj vzhľadom na rozsiahly charakter posudzovaného strategického dokumentu, zhodnotila súčasný stav životného prostredia v posudzovanom území, definovala problémové oblasti z hľadiska životného prostredia ako aj možné vplyvy strategického dokumentu na jednotlivé zložky životného prostredia a zdravie obyvateľstva.

Na základe určeného rozsahu hodnotenia, bolo posúdenie strategického dokumentu vypracované v jednom variante. Obsahom strategického dokumentu sú aj navrhnuté opatrenia, ktoré je potrebné realizovať pre dosiahnutie stanovených vízií a cieľov. Celkove je možné konštatovať, že environmentálne aspekty boli zohľadnené v správe o hodnotení a v procese posudzovania strategického dokumentu. Opatrenia sú primerané požiadavkám pre zachovanie optimálnej úrovne kvality životného prostredia.

7. Informácia pre schvaľujúci orgán o dotknutej verejnosti pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov

Podľa § 6a zákona o posudzovaní je dotknutou verejnosťou pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov verejnosť, ktorá má záujem alebo môže mať záujem o prípravu strategických dokumentov pred ich schválením. Medzi dotknutú verejnosť pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov patrí: fyzická osoba staršia ako 18 rokov (§ 6a ods. 2 písm. a) zákona o posudzovaní, právnická osoba (§ 6 ods. 2 písm. b) zákona o posudzovaní, občianska iniciatíva (§ 6a ods. 2 písm. c) zákona o posudzovaní a § 6a ods. 3) podľa odseku 3 tohto zákona.

Podľa § 6a ods. 5 zákona o posudzovaní dotknutá verejnosť pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov má právo zúčastniť sa prípravy a posudzovania vplyvov strategického dokumentu, a to až do schválenia strategického dokumentu, vrátane práva podať písomné stanovisko podľa § 6 ods. 6 zákona o posudzovaní, § 8 ods. 8 zákona o posudzovaní, § 12 ods. 2 zákona o posudzovaní, účasti na konzultáciách a verejnom prerokovaní strategického dokumentu.

V súlade s právom podať písomné stanovisko podľa § 6 ods. 6 zákona o posudzovaní, § 8 ods. 8 zákona o posudzovaní, § 12 ods. 2 tohto zákona, ktoré je uvedené v § 6a ods. 5 zákona o posudzovaní možno konštatovať, že podľa tohto zákona má takéto právo v Slovenskej republike celá verejnosť v najširšom slova zmysle.

V rámci procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie podľa zákona o posudzovaní nebola identifikovaná dotknutá verejnosť, nakoľko sa verejnosť podľa § 6a zákona o posudzovaní v rámci celého konania nezainteresovala.

VII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovatelia stanoviska

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie
odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie
Námestie Ľ. Štúra 1, Bratislava 812 35

Mgr. Anton Čaja, PhD.

2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu príslušného orgánu, pečiatka.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie
odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie
Námestie Ľ. Štúra 1, Bratislava 812 35

Mgr. Barbora Donevová
riaditeľ odboru

3. Miesto a dátum vydania stanoviska

Bratislava, 26. 11. 2021

Poučenie

Posudzovanie vplyvov strategického dokumentu podľa zákona o posudzovaní sa nevykonáva podľa zákona č. 71/1967 Z. z. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, a preto sa voči nemu nemožno odvolať. Toto stanovisko možno preskúmať súdom podľa zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

Rozdeľovník

Doručuje sa (elektronicky):

Schvaľujúci orgán:

1. Úrad vlády Slovenskej republiky, Námestie slobody 1, 813 70 Bratislava

Rezortný orgán:

2. Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky, Račianska 153/A, 830 03 Bratislava 33

Dotknutý orgán:

3. Úrad podpredsedu vlády pre investície a informatizáciu, Štefánikova 15, 811 05 Bratislava
4. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, Mierová 19, 832 47 Bratislava
5. Ministerstvo financií Slovenskej republiky, Štefanovičova 5, P. O. Box 82, 817 82 Bratislava
6. Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, Námestie slobody č. 6, P.O.BOX 100, 810 05 Bratislava
7. Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky, Nám. SNP č. 33, 813 31 Bratislava
8. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava
9. Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava
10. Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky, Hlboká cesta 2, 833 36 Bratislava
11. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, 812 72 Bratislava
12. Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, Limbová 2, P.O.Box 52, 837 52 Bratislava 37
13. Slovenský vodohospodársky podnik, Radničné námestie 8, 969 55 Banská Štiavnica
14. Dopravný úrad, Letisko M. R. Štefánika, 823 05 Bratislava
15. Železnice Slovenskej republiky, Klemensova 8, 813 61 Bratislava
16. Železničná spoločnosť Slovensko, Rožňavská 1, 832 72 Bratislava
17. Národná diaľničná spoločnosť, a.s., Dúbravská cesta 14, 841 04 Bratislava
18. Slovenská správa ciest, Miletičova 19, 820 05 Bratislava
19. Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, Trnavská cesta 52, 821 02 Bratislava
20. Pamiatkový úrad Slovenskej republiky, Cesta na Červený most 6814 06 Bratislava
21. Slovenské národné múzeum, Vajanského nábrežie 2, 810 06 Bratislava

22. Žilinský samosprávny kraj, Komenského 48, 011 09 Žilina
23. Prešovský samosprávny kraj, Námestie mieru 2, 080 01 Prešov
24. Košický samosprávny kraj, Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice
25. Krajské riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Žiline, Námestie požiarnikov 1071/1, 010 01 Žilina
26. Krajské riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Prešove, Požiarnická 1, 080 01 Prešov,
27. Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Spišskej Novej Vsi, Brezová 2082/30, 052 01 Spišská Nová Ves
28. Okresný úrad Bytča, Zámok 104, 014 01 Bytča
29. Okresný úrad Čadca, Palárikova 91, 022 01 Čadca
30. Okresný úrad Dolný Kubín, Námestie slobody 1, 026 01 Dolný Kubín
31. Okresný úrad Kysucké Nové Mesto, Litovelská 1218, 024 01 Kysucké Nové Mesto
32. Okresný úrad Liptovský Mikuláš, Námestie osloboditeľov 1, 031 41 Liptovský Mikuláš
33. Okresný úrad Martin, Námestie S. H. Vajanského 1, 036 58 Martin
34. Okresný úrad Námestovo, Miestneho priemyslu 571, 029 01 Námestovo
35. Okresný úrad Ružomberok, Dončova 11, 034 01 Ružomberok
36. Okresný úrad Turčianske Teplice, Ul. SNP 514/122, 039 01 Turčianske Teplice
37. Okresný úrad Tvrdošín, Medvedzie 132, 027 44 Tvrdošín
38. Okresný úrad Žilina, Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina
39. Okresný úrad Bardejov, Dlhý rad 16, 085 01 Bardejov
40. Okresný úrad Humenné, Kukorelliho 1, 066 01 Humenné
41. Okresný úrad Kežmarok, Dr. Alexandra 61, 060 01 Kežmarok
42. Okresný úrad Levoča, Námestie Majstra Pavla 59, 054 01 Levoča
43. Okresný úrad Medzilaborce, Mierová 4, 068 01 Medzilaborce
44. Okresný úrad Poprad, Nábřežie Jána Pavla II. 16, 058 44 Poprad
45. Okresný úrad Prešov, Námestie mieru 3, 080 01 Prešov
46. Okresný úrad Sabinov, Námestie slobody 85, 083 01 Sabinov
47. Okresný úrad Snina, Partizánska 1057, 069 01 Snina
48. Okresný úrad Stará Ľubovňa, Nám. Gen. Štefánika 1, 064 01 Stará Ľubovňa
49. Okresný úrad Stropkov, Hlavná 51/26, 091 01 Stropkov
50. Okresný úrad Svidník, Sov. Hrdinov 102, 089 01 Svidník
51. Okresný úrad Vranov nad Topľou, Námestie slobody 5, 093 01 Vranov nad Topľou
52. Okresný úrad Spišská Nová Ves, Štefánikovo námestie 5, 052 01 Spišská Nová Ves
53. Štátna ochrana prírody SR, Tajovského 28B, 974 01 Banská Bystrica
54. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia zmeny klímy a ochrany ovzdušia, TU
55. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia ochrany prírody a biodiverzity, TU
56. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia zahraničných vzťahov a environmentálnej politiky, TU

Na vedomie:

57. Slovak business agency, Karadžičova 2, 811 09 Bratislava
58. Združenie miest a obcí Slovenska, Bezručova 9, 811 09 Bratislava
59. Asociácia horských sídiel Slovenska, MsÚ Vysoké Tatry, 062 01 Vysoké Tatry
60. Asociácia organizácií cestovného ruchu, Šafárikovo nám. 3, 811 02 Bratislava
61. Zväz cestovného ruchu Slovenskej republiky, Bajkalská 25, 821 01 Bratislava
62. Zväz múzeí na Slovensku, Kapitulská 23, 974 00 Banská Bystrica